...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! | 40-дэхи жэлээ гарана

...УРЯАД ҮНЭН

...й Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

(10206) | 1963 оной июниин 22, суббото | Сэн 2 мүнгэн

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Пленум тухай ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Июниин 19-нэй үдэшын заседани дээрэ нүхэд: Е. А. ФУРЦЕВА (СССР-эй Культурын министр), Б. Б. ГОРОДОВИКОВ (КПСС-эй Хальмагай обкомой нэгэдэхи секретарь), А. А. ЕПИШЕВ (Совет Армиин болон Далайн-Сэрэгэй Флодой главна политическэ управлениин начальник), С. К. ТОКА (КПСС-эй Тувын обкомой нэгэдэхи секретарь) үгэ хэлээ.

* * *

«Партиин соёл сурталай хүдэлмэриин ээлжээтэ зорилгонууд» тухай КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр Л. Ф. ИЛЬИЧЕВОЙ элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэ КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум дээрэ 1963 оной июниин 20-до үргэлжэлүүлэгдээ.

Нүхэд: К. Т. МАЗУРОВ (Белоруссиин КП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь), С. П. ПАВЛОВ (ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь), М. В. КЕЛДЫШ (СССР-эй Наукануудай академиин президент) үглөөнэй заседани дээрэ үгэ хэлээ.

Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоолой проект бэлэдхэхын тулада нүхэр Л. Ф. ИЛЬИЧЕВ түрүүлэгшэтэй комиссие Пленум һунгаа.

Нүхэд: Г. Н. ЧУХРАЙ (кинорежиссер), Ш. Р. РАШИДОВ (Узбекистанай КП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь) үдэшын заседани дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай Пленум хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ПЛЕНУМ

МОСКВА, июниин 21. (ТАСС). КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум Кремлиин Ехэ ордон соо боложо үргэлжэлөө. «Партиин соёл сурталай хүдэлмэриин ээлжээтэ зорилгонууд» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай секретарь Ф. Л. Ильичевой элидхэл зүбшэн хэлсэгдэжэ байна.

«Правда» газетын главна редактор П. А. САТЮКОВ, СССР-эй Уран зохёолшодой союзай правлениин нэгэдэхи секретарь К. А. ФЕДИН, ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ В. В. ГРИШИН болон бусад үгэ хэлэбэ.

...соёл сурталай хү... ...элжээтэ зорилго... КПСС-эй ЦК-гай ...Л. Ф. Ильичевой ...зүбшэн хэлсэлгэ ...ЦК-гай Пленумэй ...й заседани дээрэ ...эгдээ.

...ин компартиин ...эдэхи секретарь ...овта үгэ үгтэбэ.

...лай хүдэлмэриин ...ые Пленум дээрэ ...лгэ манай пар... ...роной суртал бо... ...байдалда ехэхэн ...гээд нүхэр Мазу... ...овет арад Комму... ...хүтэлбэрээр ком... ...далайсатайгаар ...оо. Энэ үедэ пар... ...рталай хүдэлмэ... ...жэ үзэхэ, һүүлэй ...совет обществын ...бүхы һалбари... ...оһон социально... ...хубилалтануудта ...рииe таарууга ар ...ла болоо.

...н хүндэ һүгэдэн ...хойшолонгуудые ...парти, правитель... ...мэридэ ленинскэ ...ые һэргээхэ та... ...Хрущевой хүтэл... ...иин ЦК ехэ хү... ...Энэ хүдэлмэри ...жалшадай үүсхэл ...үзэгдөөгүй ехээр ...далда туһалһан

...ртиин Центральна ...ветскэ правитель... ...скэ национальна ...бэслүүлэн, бүхы ...бликанuудай ур... ...эсэшэ сусашагүй ...гадаг байһыень ...жэшэ дээрэ үгэ ...руулһан байна. ...үнгэрһэн арбан ...соо Белоруссиин ...а үйлэдбэри 3,5 ...нэмээ; ороохо ...н бүри элбэгээр ...г болоо.

...эн хүндэ һүгэдэн ...хойшолонгуудай ...жа, парти дотор ...ойл зохёон бай... ...он байдалай бии ...хай үгэ хэлэгшэ ...йна.

...хүдэлмэрилэгшэ... ...тэй нягта хол... ...а тухай республи... ...анхарал хандуу... ...элбэрилхы хүдэл... ...хүн зоной дунда ...ые хэдэг, олонии... ...ай суртал бодо... ...ескэ, экономиче... ...эшэлүүлхэ талаар ...ганизацинууд ехэ ...хэнэ. Политическэ ...артийнабэшэ хү... ...хабаадуулагдадаг; ...богонихон болзо... ...уд, түрүү дүй ...ргуулинууд, соёл ...радай университе... ...лагдана.

...коммунис ёһоор ...г болохо зорил... ...ын тулада угаа ...го гаргаха шуха... ...хай нүхэр Мазу... ...гыгээр хэлээ.

...лай бүхы хүдэл... ...адань нарижуу... ...уулга хадаа пар... ...ябуулгын энэ шу... ...а һалбарие пар... ...тедүүдэй зүгһөө ...эһөө дулдыдаха ...энэр ойлгонобди ...Мазуров үгынгөө ...хэлээ.

...й ЦК-гай нэгэдэ... ...рь С. П. Павлов ...ргэдэ ерэнэ.

...згдөөгүй ехэ баа... ...элгые манай гай... ...смонавтнууд Ва... ...ешковагай, Вале... ...иин илалта түгэл... ...гэһэн тухай Ни... ...вич Хрущевой үсэ... ...эсэхэдэнь бидэнэр ...аа ехээр баясаһан ...амбуулин юртэм... ...хүнэй түрүүлжэ ...эдэжэ ороһониинь ...мартагдахагүй ...эдээ хизаарлашэ...

гүй ехээр омогорхонобди! Газар дээрэхи болон замбуулинай зам харгынуудаар коммунизм тээшэ найдамтайгаар дабшажа ябаһан орондо ажаһууха, ажаллаха зол хубитай байһанайнгаа түлөө Коммунис партида, совет арадта угаа ехэ баясхалан хүргэнэбди!

Олон миллион тоото комсомол, бүхы манай залуушуул саашадааһье өөһэдынгөө эсэгэнэрэй хэрэгые эрхимээр үргэлжэлүүлхэ, Коммунис партиин үнэн сэхэ, найдамтай туһалагшанарынь байха гээд үгэ хэлэгшэ мэдүүлээ. Һүүлшын арбан жэлэй турша соо комсомолой зэргэдэ 30 миллион эдир залуу хүбүүд, басагад ороо.

Ургажа ябаа үетэниие хүмүүжүүлхэ асуудалнууд энэ Пленум дээрэ ехэ, шухала һуури эзэлнэ гээд нүхэр Павлов үргэлжэлүүлэн хэлээ. Энэ хадаа залуушуул тухай партиин ямар ехэ анхарал оролдолго гаргадаг байһанай үшөө нэгэ гэршэ боложо үгэнэ. Хоёр ондоо дэлхэйн хоорондохи соёл сурталай тэмсэл мүнөө хэзээ хэзээнэйхиһээ хурсадаад байна. Нимэ эрхэ байдалда залуушуулые политическэ талаар хүмүүжүүлхэ, соёл сурталай талаар хатуужуулха, илангаяа революционно заншалнуудаар хүмүүжүүлхэ гээшэ түрүүшын ээлжээнэй удха шанартай болоод байна.

Бүхы хүн зониие научна коммунизмын үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ тухай партиин Программын шухалын шухала эрилтэнүүдэй нэгэн коммунис байгуулалтын шухала аша туһануудые хаалгаһаа уламжалан гараһан байна. Залуу хүн марксистско-ленинскэ теориие ходоодоо шудалха ёһотой. Залуу үетэн ёһотойл революционернүүдэй шэнжэ шанартай байха ёһотой. Ленин эгээн лэ иимэ шэнжэ шанартай байгаа бшуу.

Манайда Ильич тухай номууд үсөөнөөр хэблэн гаргагдана, кинофильмнүүд бүришье үсөөнөөр буулгагдана гэжэ үгэ хэлэгшэ ажаглалта хээ. В. И. Ленин тухай уран зохёол, зураг, кинофильм болон зүжэгүүд бүри олоор байгуулагдаха ушартай. Ленин тухай үгэ бүхэн, тэрээндэ зорюулагдаһан зохёол бүхэн Ильичын бүхы ами наһаяа зорюулһан агуу ехэ хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ залуушуулые уряалан бодхохо зэргэтэй.

Залуу үетэниие зүбөөр хүмүүжүүлхэ тухай һанамжаяа үргэлжэлүүлхэдээ, һурагшадай политическэ һуралсал табилгые нүхэр Павлов шүүмжэлээ. Һургуулиин хүдэлмэриин эдэ дутуу дундануудые шүүмжэлхэдээ бидэнэр хамаг юумые һургуулида гансааранд анъ тохохые хүсэнэгүйбди. Һургуули хадаа хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ манай олониитын, комсомолой үргэнөөр хабаадалсаад лэ байһан ушарта урдаа табигдажа байһан ехэ зорилгые амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха гээд үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ.

Өөһэдынгөө хүсөөр клубуудые, улаан булангуудые, библиотекэнүүдые, спортивна түхеэрэлгэнүүдые бодхожо байһан Черкасска комсомолшуудай үүсхэлые Н. С. Хрущевой дэмжэһыень залуушуул угаа ехэ зоригжолтойгоор угтаа гээд нүхэр Павлов хэлээ.

Клубуудые, Культурын ордонуудые болон спортивна түхеэрэлгэнүүдые һайнаар ашаглаха тухай нүхэр Павлов саашань хэлэһэн байна.

Һайн һайхан абари заншалтай, этигэл түгэс, коллективизмын үзэлтэй байдагаараа манай залуушуул шалгардаг юм. Энээндэ совет литература болон искусствын ехэ габьяатай байһан тухай тэмдэглэхэ зуураа, зарим уран зохёолнууд болон кинокартинануудай удха муутай байдагые нүхэр Павлов шүүмжэлһэн байна.

Түгэсхэлдөө нүхэр Павлов иигэжэ мэдүүлээ. Залуушуулые хүмүүжүүлгэдэ бии байһан дутуу дундануудые зайсуулхын тулада ВЛКСМ-эй ЦК, комсомолой организацинууд бүхы юумэ хэхэ. Коммунизмын түлөө эрэлхэг зоригтой, этигэл түгэс, оролдосотой тэмсэлшэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэнь комсомол олониитын болон гүрэнэй организацинуудтай нягта холбоо байгуулан партида туһалха байна.

СССР-эй Наукануудай академиин президент **М. В. Келдыштэ** үгэ үгтэбэ.

Пленумэй зүбшэн хэлсэжэ байһан соёл сурталай хүдэлмэриин асуудалнууд бүхы арадта угаа ехэ удха шанартай. Коммунис байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадагша бүхэниие эдэ асуудалнууд ехээр һонирхуулна. Эрдэмтэдтэ эдэ асуудалнууд илангаяа шухала удха шанартай. Юуб гэхэдэ, марксистско-ленинскэ теори наукые хүгжөөхэ үндэһэ һуури боложо үгэнэ гээд тэрэ хэлээ.

Коммунизм байгуулгада ниитын эрдэмүүдэй дүүргэдэг үүргэ тухай нүхэр Келдыш дэлгэрэнгыгээр тогтожо хэлэһэн байна.

Коммунис обществын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха, энэ обществын хүниие суртал бодолой талаар ургуулан хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ наукын дүүргэдэг үүргын улам ургажа байһан тухай эрдэмтэ саашань хэлээ.

Техническэ дэбжэлтэдэ, суртал бодолдо естественнэ наукануудай дүүргэдэг үүргэнүүд тухай нүхэр Келдыш өөрынгөө үгын горитой хубиие зорюулһан байна.

СССР-эй Наукануудай академиин, союзна республиканuудай наукануудай академинүүдэй ехэ зорилгонууд тухай үгэ хэлэгшэ мүн лэ тогтоһон байха юм.

Коммунистнуудай партиин хүтэлбэреэр манай арадай хэһэн асари ехэ хүдэлмэри тухай кинорежиссер **Г. Н. Чухрай** үгэ хэлэхэдээ тогтоһон байна.

Табин жэлэй урда тээ Россида зомгооһондо гал аһаажа гэрэл гаргадаг байгаа һаа, мүнөө бидэнэр аяар холын замбуулин руу манай гайхамшагта онгосонуудые ниидхүүлнэбди, манай наукын, манай техникын, манай ухаан бодолой хүгжэлтые бүхы дэлхэйн арад зон альга ташан угтана.

Коммунис хүмүүжүүлгын асуудалнуудые, хоёр ондоо суртал бодолой хоорондохи тэмсэлэй асуудалнуудые шэнэ хүсэтэйгөөр, ленинскэ ёһоор табижа зүбшэн хэлсэһэн тус Пленум угаа ехэ удха шанартай. Энэ хадаа манай бүхы ажабайдалда угаа шухала байна гээд үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ.

Һүүлшын арбан жэлэй турша соо совет искусство угаа ехэ алхамаар урагшаа дабшаа гэжэ Г. Н. Чухрай тэмдэглэбэ. Гэбэшье, тусхайлбал, киноматографида харша нүлөөнэй үзэгдэлнүүд харагдадаг болоо. Тэдэнтэй тэмсээгүй һаа, горитой хоро хүргэжэ болохо байна. Зарим уран зураашад суртал бодолой талаар хатуужал багатай байһан дээрэһээ, бирагүй зурагуудые зурадаг байгаа. Зарим уран зураашад болон критигүүдэй буржуазна үзэл бодолдо хамаагүйгөөр хандадаг байһаниинь тэдэнэй хүдэлмэринүүдһээ элеэр харагдажа үгэнэ.

Үгынгөө түгэсхэлдэ нүхэр Чухрай иигэжэ хэлээ: манай кинематографистнуудай динлэнхи олонхинь — манай партида хизаарлашагүй үнэн сэхэ байдаг гайхамшагта хүнүүд юм. Партиин болон партийна уялгынь табидаг эрилтэнүүдые дүүргэхын тулада тэдэнэр бүхы юумэ хэхэ.

Коммунизм байгуулжа байха үедэмнай шэнэ түхэлэй хүн урган гарана. Тэдэнэр Эхэ оронойнгоо аша туһые юунһээшье нангин дээгүүр табидаг гээд Узбекистанай компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **Ш. Р. Рашидов** хэлээ. Имагтал дээдэ зэргын һайн һайхан үзэл бодолтой, һайн һайхан сэдьхэлтэй хүнүүд лэ манай совет оронной бодото байдалда эди шэди гаргажа шадаха байна. Энэ хадаа манай партиин соёл сурталай талаар хэһэн угаа ехэ ажал ябуулгын үрэ дүн болоно. Партийна ажабайдалай Ленинскэ ёһо гуримуудые һэргээһэн партиин XX съездһээ хойшо соёл сурталай ажал ябуулга бүри ехэ далайсатай болоо гэжэ үгэ хэлэгшэ онсолон тэмдэглээ.

Коммунизмын түлөө тэмсэлдэ соёл сурталай хүдэлмэри бүри эдэбхитэй, бүри түгэлдэр хүсэтэ нүхэсэл боложо байна гээд үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ. Энэ хүдэлмэри угаа олон янзын юм. Энэ хүдэлмэриин шухала һалбаринуудай нэгэн бологшо — ажалшадые интернациональна үзэлтэйгөөр хүмүүжүүлхэ асуудалнуудта нүхэр Рашидов дэлгэрэнгыгээр тогтожо хэлээ.

*
**

Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоолой проектые бэлэдхэхын тулада нүхэр Л. Ф. Ильичев түрүүлэгшэтэй комиссие Пленум һунгаһан байна.

КПСС-эй ЦК-гай Пленум июниин 21-дэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ.

(ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: байгша оной июниин 18-да КПСС-эй ЦК-гай Пленумые нүхэр Н. С. Хрущев нээжэ байна. ТАСС-ай фотохронико.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ

Ургасын хойноhоо харууhалгые олониитын зүгhөө шалгаха, 1963 оной ургаса хуряалгада, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ колхозууд, совхозууд, „Сельхозтехникын" нэгэдэлнүүд, бэлэдхэлэй ба транспортна организацинуудай бэлэн болоhон тухай

Байгша оной июнь—июль һаранууда ургасын хойноһоо харууһалгые, илангаяа пропашной ургамалнуудай—кукурузын, овощиин, хартаабхын, саахарай свёклын, хлопчатнигай, наран сэсэгэй ургаса харууһалгые олониитын зүгһөө шалгаха гэжэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи партийно-гүрэнэй хиналтын комитет колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин дэргэдэхи комитедүүдтэ, республиканuудай, хизаарнуудай, областьнуудай комитедүүдтэ, партийно-гүрэнэй хиналтада туһалагша бүлэгүүдтэ дурадхаба. Тэрэшэлэн ургаса хуряалгада, таряа, хлопок-сырец, саахарай свёкло, хартаабха, овощ болон бусад энэ жэлэй ургамалнуудай ургаса бэлэдхэхэ хэрэгтэ колхозууд, совхозуудай, «Сельхозтехникын» нэгэдэлнүүдэй, таряа тушаан абадаг пунктнуудай, хлопогой заводуудай, тоһоной заводуудай, свёкло тушаан абадаг пунктнуудай, эд хэрэглэлэй коопераци ин тушаан абадаг пунктнуудай, автомобилиин, түмэр замай, уһан замай транспортын предприятинууд болон организацинуудай бэлэн болоһон тухай шалгаха гэжэ партийно-гүрэнэй комитедүүдтэ дурадхагданхай.

Энэ хүдэлмэри ябуулхын тулада колхозуудта, совхозуудта, «Сельхозтехникын» нэгэдэлнүүдтэ, тэрэшэлэн бэлэдхэлэй пунктнуудта, автомобилиин, түмэр замай ба уһан замай транспортын предприятинууд болон организацинуудта ниитын комиссинуудые байгуулха гэжэ партийно-гүрэнэй хиналтын комитедүүдтэ дурадхагданхай. Партийно-гүрэнэй хиналтада туһалдаг бүлэгүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, гэшүүд, комитедүүдэй инспекторнууд болон бусад хүдэлмэрилэгшэд эдэ комиссинуудые ударидаха ёһотой. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, колхозникууд, совхозуудай, бэлэдхэлэй пунктнуудай, хүдөө ажахын продуктнуудые буйлуулан болбосоруулдаг предприятинуудай, транспортна организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд, нютагай соведүүдэй депутадууд, профсоюзай организацинуудай, «комсомолой шалгалтын» штабууд болон отрядуудай эдэбхитэд энэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулагдаха уялгатай.

Энэ шалгалтын үедэ гол анхараа иимэ юумэндэ хандуулха гэбэл:

— ургаса харууһалха хүдэлмэриие хаһа саг соонь һайн шанартайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ. илангаяа пропашной ургамалнуудай, урэһэнэй участогуудай тарилгые элдүүрилхэ, тэжээлтэ зүйл оруулха, ургамалай дайсад болон үбшэнтэй тэмсэхэ, агротехникын шэнэ түрүү онол аргануудые нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ илангаяа ехэ анхарал хандуулха;

— ургаса хуряалгада хүдөө ажахын техникын бэлэн болоһые, таряа хатаадаг агрегадуудай, оньһожоруулагдаһан тоогуудай, шэгнүүрэй ажахын, түймэрэй аюулһаа хамгаалдаг хэрэгсэлэй, машинанууд, узелнууд болон агрегадуудые заһаха, запасной частьнуудаар хангаха хэрэгтэ ехэ һаналаа табиха;

— 1963 оной таряа, хүдөө ажахын бусад продуктнуудые шэрэхэ хэрэгтэ автомобилиин, түмэр замай ба уһан замай транспортын бэлэн болоһые, горючи, түрхидэг материалаар ямараар хангагдаха байһые шалгаха;

— отделенинүүдтэ, бригадануудта, звенонуудта ургаса хуряалга үнгэргэхэ түсэбүүд ба даабаринуудые зохёохо хэрэгтэ, ургаса хуряалга амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэй холбоотой бусад асуудалнуудта, ажалай эмхидхэлгэдэ, колхозууд болон совхозуудай комбайнернууд, машинистнууд, механигуудаар, таряа болон хүдөө ажахын бусад ургамалнуудые тушаан абаха хүнүүдээр хангагдаһыень шалгаха;

— колхозууд болон совхозуудта шэнэ барилгын түсэбэй дүүргэгдэһые, складай гэрнүүдэй, хушалтатай тоогуудай, хүдөө ажахын ургамалнуудые (үрэһэ хүрэнгэ, тэжээлэй ороохо таряа, эдеэ хоолой болон бусад нөөсэнүүдые), хлопок-сырец, хартаабха, овощ болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые хадагалха талмайнуудай бэлэн болоһые, барилгын түсэбэй дүүргэгдэһые, хүдөө ажахын продукци хадагалха бэлэдхэлэй пунктнуудай, складуудай, хранилищинуудай, һарабша ба талмайнуудай заһабарилагдажа бэлэн болоһые шалгаха;

— колхозууд болон совхозуудые запасной частьнуудаар хангаха талаар, мүн ургаса хуряалгын машинануудые заһабарилха, хаһа саг соонь бэлэдхэхэ хэрэгтэ «Сельхозтехникын» районуудтахи нэгэдэлнүүд ямар туһаламжа үзүүлнэб гэжэ шалгаха;

— тушаан абадаг пунктнуудта, лабораторинуудта шухала хэрэгтэй болохо түхеэрэлгэнүүд болон зэбсэгээр хангагдаһые, оньһожоруулха хэрэгсэлэй, шэгнүүрэй ажахын бэлэн болоһые, складуудай хүдэлмэрилэгшэдые, лаборантнуудые, хүдэлмэришэдые шэлэн оложо табиха хэрэг шалгаха;

— ниитын эдеэ хоол, худалдаа наймаа эмхидхэхэ хэрэг шалгаха, хүүгэдэй эмхи зургаануудай, ургаса хуряалгын үедэ культурна ажаһуудалай талаар хангаха хүдэлмэриие шалгаха.

Олониитын зүгһөө шалгалтын дүнгүүдые хэблэлдэ үргэнөөр харуулха, бригадануудай, отделенинүүдэй хамтын суглаанууд дээрэ, колхозуудай правленидэ, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй үзэмжэдэ, партийна, советскэ органуудай, партийно-гүрэнэй хиналтын комитедүүдэй үзэмжэдэ табиха; ургасын хойноһоо харууһалгын, ургаса хуряалгада бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые түргэнөөр зайсуулха хэмжээ абаха.

Космонавтнууд Волго шадарай город ниидэжэ ерэбэ

(Самолёдhоо репортаж)

Караганда городой ажалшад дэлхэйн түрүүшын эхэнэр-космонавт Валентина Терешковае ехэ халуунаар үдэшэбэ. Аэродром дээрэ хэдэн олон мянгаад хүнүүд суглараад байба. Эдэнэр һайн ябажа хүрэхыень, ажабайдалдаа ехэ амжалта туйлахыень космонавт-6-да хүсэбэ.

...Волгын эрье тээшэ самолёт зорибо. Лайнерай салон соо замбуулинай баатар басаган байна. Журналистнуудтай хөөрэлдэнэ, асуудалнуудтань харюусана, блокнот, саарһан дээгүүрэнь гараа табина, хүхинэ.

...Аэродром дээрэ жэгтэй олон хүнүүд сугларанхай. Валя Терешковагай самолёдһоо гарахадань тэдэнэр бултадаа үнэн зүрхэнһөө амаршална. Дурладаг сэнхир үнгэтэй плати үмдэнхэй, ехэ баглаа сэсэг баринхай байна.

— Совет эхэнэрнүүдтэ алдар соло! Замбуулинай баатарта ура! — гэжэ аэродром дээрэ байгшад Валентинаяа амаршалжа байба.

Мүнөөдэр энэ аэродром дээрэ агаарай үшөө нэгэ лайнер буужа ерээ. Валерий Быковский энээгээр ерээ. Эндэ байгшад альга ташан амаршалжа байба.

Валентина Терешкова Валерий Быковский хоёр ниидэлгэ тухайдаа гүрэнэй комиссиин гэшүүдтэ мэдээсэбэ.

Гүрэнэй комиссиин түрүүлэгшэ, главна конструктор, эрдэмтэд, манай гайхамшагта совет космонавтнууд Юрий Гагарин, Герман Титов, Андриян Николаев, тэндэ байгшад бултадаа баатарнуудые амаршалан тэбэринэ.

Валерий Быковский, Валентина Терешкова замбуулин руу ниидэһэ... нэйнгээ һүүлээр мүнөөдэр түрү... шынхеэ манай совет газар дээрэ уулзажа байна.

— Бэрхэ байнаш даа, Валя! — гэжэ Валерий хэлэнэ.

Энэ нүхэрэйнь магтаал ехэ үнэтэй. Валерий Быковский гээшэмнай хатуужанги, шэн зоригтой х... бшуу.

Валя Валериин гарые ша... адхана.

Космонавтнуудай хэхэ а... хабтар ехэ. Замбуулинда байдал, хүдэлмэри ту... жэ үгэхэ хэрэгтэй. ниидэлгэ эмхидхэ... миссиин гэшү... хэрэгтэй.

(ТАСС...

1963 оной ...

АЛДАРТА КОСМОНАВТНУУДААРАА ЭХЭ ОРОМНАЙ ОМОГОРХОН БАЯСАНА

★ ★★ ★

Валентина Владимировна Терешкова дэлхэй дээрэхи түрүүшын лётчик-космонавт Ю. А. Гагарин хоёр хэлхеэ холбооной хэшээлдэ.
ТАСС-ай фотохронико.

Баатарнуудаа түрэл оромнай тэбэрин угтана

Ниидэлгые ударидадаг пунктһаа репортаж

Табадахи үдэртөө космонавтнууд урдынхидаал адли эртэ һэрибэ. Һудаһануудайнь сохиго һайн гэжэ онгосонуудһаа түрүүшын мэдээсэлнүүдые операторнууд бэшэбэ, кислород, уһан, эдеэ хоол үшөө хэды хоногой ниидэлгэдэ хүрэхөөр бии. Онгосонуудай бүхы түхеэрэлгэнүүдынь һайнаар хүдэлнэ.

Гэбэшье ниидэлгые ударидаг пунктын шэнэ үдэр юрэ бусаар лэ эхилбэ ха. Ниидэлгэ ударидагшад картанууд болон схемэнүүд дээрэ толгойгоо тонгойлгоод байна. Космонавтикын главна теоретик, инженернүүд, радио холбооной мэргэжэлтэд эндэ байлсана. Хамтын ниидэлгын программа сүм дүүргэгдээ, онгосонуудай бусажа ерэхэдэнь байгаалиин эрхэ байдал зохисотой байна гэһэн шиидхэбэри нэгэн дуугаар абтаба. Бууха тээшээ бэлэн байгты гэһэн захиралта космонавтнуудта дамжуулхада болоно.

Газар дээрэхи бүхы түхеэрэлгэнүүд онгосонуудые угтан абахаар түгэс бэлэн болоһон тухайдаа мэдээсэбэ. «Восток-6» онгосодо захиралта үгтэнхэй. «Бууха заабариин ёһоор хүдэлхөөр бэлэмби» гэжэ «Чайка» харюусаба.

Валентинын һудалай сохисын түрсэдэһые приборнууд харуулжа байна. Тэрэншье гайхалтай бэшэ. Газар тээшэ хэһэн һүүлшын алхам—бууха гээшэмнай ниидэлгын нэгэ гээл харюусалгатай шатань мүн болоно гэжэ врачнууд тайлбаридаг юм.

Энээнһээ хойшо хэды секундын үнгэрһэн хойно «Чайкын» түбиие сал 8-дахяа тойрожо ябаха үедэнь тордумозой түхеэрэлгэ табигдаба гэһэн фамэдээсэл онгосоһоо пунктдамнай мэрэбэ. Үшөө хэдэхэн минутын үнгэрөөд байхада, онгосын бууха районой карта дэлгээһэн ута гэгшын столдо дүтэлхын аргагүй... Бууха газарынь эли болонхой! Валентина Терешкова түрэл дайдадаа буугаал!

Дэлхэй дээрэхи түрүүшын эхэнэр-космонавтын бууһан газарта—карта дээрэ тэбхэр улаахан тэмдэг бии болобо.

Валентинын холбоон дохёогой ёһоор ябажа байна гээд агаарта ябаһан хэдэн самолёдууд, вертолёдууд мэдээсэбэ. Баатарлиг ниидэлгынгээ һүүлээр түрэл газар дээрээ бууһан Валентина Терешковае эгээ түрүүн хараһан хүнэй баяртай абяан эфиртэ гэнтэ бии болошобо.

— Олоолби, олоолби! «Чайкые» харабаб! Гараараа даллажа байна! — гээд элитэ лётчик дамжуулба. Энэ лётчик хадаа нёдондо ниидэлгынгээ һүүлээр Павел Поповичой буужа ябахадань шара скафандрыень түрүүн хараа һэн...

Валентина угтажа байһан хүнүүдтэеэ амаршалалдажа, тэбэрилдэжэ байба. Зүгөөр пункт дээрэ байгшад бэе бэеэ илалтаар үшөө амаршалаагүй.

Совет космонавтнуудай хамтын ниидэлгэ үшөө дүүрээдүй. «Восток-5» онгосо программынгаа ёһоор һүүлшын—81-дэхеэ түби дэлхэйе тойрожо ябаба. Валерий доошоо бууха захиралта абанхай. Түгэс бэлэн байһан тухайдаа согтой дорюунаар мэдээсээд, пунктда байгаашадые шогтой дорюун үгөөрөө бултыень хүхеэбэ.

Ингээд доошоо бууха гурим тон нарин нягтаар бэелүүлэгдэжэ эхилбэ.

— Бэрхэш даа—шадажа ядаагүйш!—гэжэ тормозой түхеэрэлгын конструктор—залуу хүн шангаар дуугарба. Онгосын элдэб түхеэрэлгэнүүдые байгуулһан мэргэжэлтэд сеэһоо нэгэнэйньшье эдэнда һажаглахэ шалтагаан байгаагүй юм гэжэ энэ хүн хэлэбэ. Хэды тиигэбэшье ниидэлгэ бүхэн гээшэмнай совет эрдэмэй, техникын хүгжэжэ байһанай ехэ шалгалта болоно бшуу.

—«Ястребай» бууха газарые дамжуулнабди! Бууха районойнь карта дээрэнь хүнүүд дахин олоороо тонгойжо байнад. Валерий Быковскиин бууһан газарта баһа нэгэ улаахан тэбхэр тэмдэг бии болобо. Хоёр космонавтнууд 53-дахи параллель дээрэ буубад.

Бадаржа гарагшадай элидхэлынь дуулдана. Бэдэрэлгэдэ гараһан лётчигууд, радистнууд, парашютистнүүд мэдээсэнэ. Ингэжэ байтар хүхюу дорюун абяан зал соо бии болобо: олообди! Валерийе олообди! Тэрэ ябана, манийе гараараа даллана! Илалтаар амаршалнабди!

Энээниие дуулаһанайнгаа һүүлээр лэ эрдэмтэдэй, конструкторнуудай, мэргэжэлтэдэй нюурта һанаа амарһан тэмдэг оробо. Һанаагаа зобохо байдал үгы болонхой. Хүнүүд гар гараа барисалдана, амжалтаар амаршалалсана. Ударидаг пунктын мэргэжэлтэдэй эрхим һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө баясхалан хүргэжэ, главна конструкторай радиогоор дамжуулхыень эдэнэр дуулана...

Н. Железнов,
(ТАСС-ай тусхай корр.).

Цырен Дулма ДОНДОКОВА

Дали жэгүүртэ басагамнай

Огторгойн оюун долгито
тунгалагые
Уунаш, уунаш,ород хүүхэн.
Хүхюун түрэеэ шэнхинүүлхээ
Хүхэ тэнгэридэ дэгдээгүйш.

Замбиин захагүй нюусые
Залажа асархаар зорёош,
Эхэнэр уяхан шадабаряар
Эрхим эмнигтээ мордоош.

Сагаан далита Сахали ши
Саянай бүргэдһөө шуумарши,
Сэнхир газараа эрьен,
Сээл соо замбиин умбаналши.

Үдэшһөө ши хүнгэхэнши, теэ
Үгы болон хнидэхэгүйш.
Дулаахан газаршни үргэлжэ
Дуранай суранзаар татанал.

Арадайш сэдьхэл далай болоод,
Алаг нюдэндэш долгилнол.
Асари ехэ зүрхэн болоод,
Адлихан зүрхэнтэйш сохинол.

Тиимэл хадаа ши хүсэтэйш,
Тиимэл хадаа ши зоригтойш,
Замбиин хатан ши,
Залаа һайхан мүшэдһөө
Алтан даруулга урланаш,
Тэнгэриин хүүхэн ши.
Тэнгэриин гүйдэл задалжа,

Тэндэһээ мүнгэн хибэс хаялжа,
Түрэл Кремлнингээ талмайда
Түргэн хүлэгөө татабаш.

Арад түмэнэйнгөө түрэдэ
Алтан даруулга асарбаш.

Минии омогорхол

Июниин 16-да «Восток-6» онгосые эхэнэр космонавт Валентина Владимировна Терешкова жолоодон, замбуулинда гараа гэһэн ТАСС-ай мэдээсэлые дуулахадаа би тон ехээр хүхибэб. Би хоёр үхибүүдтэйб, Валентина Владимировнатай елсуу байһандаа омогорхоноб. Ниимэ харюусалгатай, хүндэтэй даалгабарйие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө бүхы эрдэм солоёо, хүсэ шадалаа Эхэ орондоо, Коммунис партидаа зорюулһан Валентина Владимировна Терешковае үнэн зүрхэнһөө амаршалжа, согтой һайнаар ниидэхыень, даалгабаряа дүүргэжэ бусахыень бүхэдэлхэйн эхэнэрнүүдтэй хамта нэгэн адляар хүсэнэб.

Н. Миронова.
г. Улаан-Үдэ.

★

ЦИОЛКОВСКИЙ ЯАТАРАА БАЯРЛАХА БАЙГАА ГЭЭШЭБ!

«Нэгэл юумэндэ батаар найдадагби—Советскэ Союз түрүү зэргэдэ байха»,—гэжэ «ерээдүй тээшэ ниидэлгэ гэһэн» статья соогоо минии эсэгэ К. Э. Циолковский бэшээ бэлэй. Эсэгынгээ хүсэл бодолой бэелтэр амиды мэндэ ябаһандаа хизааргүй баяртайб.

Түрүүшын эхэнэр-космонавт Валентина Терешковае, тэрэнэй замбуулинай ахэ Валерий Быковскийе үнэн зүрхэнһөө амаршалаад, эхэ мэтээр тэбэринэб. Эдээнэй гайхамшагта ниидэлгэ эсэгэ оронойомнай эрдэмэй түүхэдэхи алдарта ойтой тудалдаба: 60 жэлэй саада тээ «Реактивна түхеэрэлгээр дэлхэйн түбиие шэнжэлэлгэ» гэһэн К. Э. Циолковскиин зохёол гараһан юм. Энээн соогоо түби хоорондын аяншалгые эгээн түрүүшынхеэ тодорхойлон харуулаа һэн. Совет эрдэмтэдэй, инженернүүдэй, хүдэлмэришэдэй, баатар космонавтнуудай амжалта хараа һаа, Константин Эдуардович яатараа баярлаха байгаа гээшэб!

Мария Константиновна
Циолковская-Костина.
Калуга город,
июниин 18. (ТАСС).

Ехэл баяртайбди!

Дэлхэй дээрэ түрүүшын эхэнэр-космонавт Валентина Владимировна Терешкова намтай тэн сасуу наһатай. Тиимэ хадань бүри ехээр лэ һонирхоо бэзэб: ниидэжэ гарахаһааһь эхилээд лэ радио үдэшэ үглөөгүй шагнажа, амжалтатай ниидэжэ ябахыень дуулахадаа үнэн зүрхэнһөө баясажа байгааб. Харин энэ һарын 19-нэй үдэр элүүр энхэ бууба гэһэн мэдээсэлые сэдьхэлээ хүдэлгэн угтабаб.

Валентина Владимировна үзэгдөөгүй ехэ баатаршалга гаргаба. Энэнь залуу үетэндэ совет патриотизмын бодото үльгэр жэшээ боложо үгэхэһөө гадна, ургажа ябаа улаан бургааһан үхибүүдые хүмүүжүүлхэдэмнай айхабтар ехэ туһа нүлөө үзүүлхэ байна.

Юу хэлэхэб даа, жэгтэй һайхан үе сагта ажаһуунабди!

Е. Цыбикова,
Чисаанын найман жэлэй һургуулиин завуч.

Городой Советскэ районой промышленна предприятинууд, барилгын организаци, хэлхеэ холбооной коммунис ажалай бригаданuудай гэшүүд болон ударнигуудай слёт һаяхан боложо, коммунис ажалай түлөө мүрысөөнэй зарим дүнгүүд соголгдожо, саашанхи зорилгонууд тодорхойлогдобо.

— Манай районой энэ слёт гайхамшагта сагта үнгэргэгдэжэ байна,—гэжэ элидхэлнэ, партиин Улаан-Үдын Советскэ райкомой секретарь нүхэр **Митыпов** тэмдэглээ. Коммунизм байгуулгын шухала асуудалнуудай нэгэн, партиин соёл сурталай хүдэлмэриин эзлжээтэ зорилгонууд гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэхэ КПСС-эй ЦК-гай пленум энэ үдэр нээгдэбэ. Совет арадай баатарнууд, ехэ зоригтойнуул Валентина Терешкова, Валерий Быковский онгосонуудаа жолоодон, замбуулинай дайда соогуур ниидэжэ, Эхэ ороноо алдаршуулба. Буряад нютагай ажалшад республикынгаа тогтоһоор үнгэрһэн 40 жэлэй ойн һайндэрые ажалай амжалтаар угтаха гэжэ зорижон, эршэмтэйгээр ажаллана.

Гайхамшагта энэ үе саг соо ажаһуужа, ажаллажа байһан совет арадай, тэрэ тоодо республикын ажалшадай, коммунис ажалай түлөө хүдэлөөндэ хабаадагшадай ажал хэрэг тухай хөөрэлдөхэ шухала гэжэ элидхэлнэ тэмдэглээд, энэ хүдэлөөнэй районой предприяти, барилга дээрэ, эмхи зургаануудта улам үргэнөөр дэлгэржэ байһан тухай тоггоо.

Районой промышленна предприятинуудай, барилгын, хэлхеэ холбооной 11153 хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэд, албахаагшад энэ мүрысөөндэ хабаадалсана. Коммунис ажалай коллективэй хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэлсэхын тула 28 предприяти, 100 цех, 369 бригада, 158 халаан, мастерска участок мүрысэнэ. Районой 1157 түрүүшүүл, 22 цех, 78 бригада 41 халаан, участок энэ хүндэтэ нэрэ зэргэтэй болоһон.

Коммунизм байгуулагшадай гвардии гэжэ нэрлэгдэһэн ажалай түрүүшүүл ехэ амжалта түйлана. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин доторой арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэхэ, хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай сагые зүбөөр хэрэглэжэ, бүри ехэ бүтээсэ түйлаха гэжэ энэ ехэ удха шанартай. Ялангуяа нимэ һанал эрмэлзэлтэйгээр ажаллажа байһан түрүүшүүл шэнэ, үнэтэ үүсхэл гаргана. Коммунис ажалай түлөө мүрысэдэг Улаан-Үдын шэлэй оньһожоруулагдаһан заводой, «Электромашина» заводой олонхи хүдэлмэришэд шэнэ ёһоор ажаллаха, ажаһуухые оролдоно. Энэ тэмсэлдэ һайн амжалта түйлажа, түрүү предприятинуудай тоодо оролсожо ябаһан түс заводой хүдэлмэришэд эршэмтэй

Мүрысөө[...]
далайса үр[...]

шангаар ажаллахаһа[...]
хы бэлэдхэлээ, мэрг[...]
улам дээшэлүүлхын[...]
һургуули, техникум,[...]
һуралсана. Хэрбээ[...]
на» заводто 1959[...]
шүүлдэ коммунис а[...]
нэрэ соло олгогдо[...]
мүнөө тэдэнэй тоо 25[...]

Түс заводой нүха[...]
даадаг бригада шэнэ[...]
ха, ажаһуухые оро[...]
бүридэһэн энэ брига[...]
дүй дүршэл үргэн[...]
ажалаа зүбөөр эмхид[...]
рижуулгын хэрэгта[...]
хабаадалсана. Брига[...]
хэн һуралсажа, эрд[...]
дээшэлүүлнэ, ниит[...]
дуратайгаар хабаадал[...]
дэлмэришэдые ушар[...]
хүмүүжүүлхэ, һурга[...]
ехэ анхарал хандуул[...]
мэришэдые элдэб ям[...]
хабаадуулха холын[...]
эндэ зохёогдоһон бай[...]
1966 он болотор э[...]
хэгдэхэб гэжэ түсэб[...]
руулагданхай.

Шэнэ, түрүү дүй[...]
рүүлэн нэбтэрүүлхэ[...]
организаци, тусхайл[...]
мэдээсэлэй бюро, техн[...]
текэ ехэ үүргэ дүүрг[...]

Коммунис ажалай[...]
дэлгэрүүлгэдэ ёһо та[...]
ушар үшөө үзэгдэһөө[...]
барилгын заводой, [...]
хи трестын 2-хи СМ[...]
дэлмэришэд энэ мүры[...]
далсанагүй, түс ту[...]
уялга абаагүй байна[...]

Районой слёдто ур[...]
мотив-вагон заһабари[...]
үрэмдэгшэ, Буряадай[...]
ховиө Соведэй депута[...]
ва өөрынгөө ажал [...]
үгэбэ. Эхэ орон дотоо[...]
лоһон нүхэр Заглада,[...]
Леоновой бэшэгүүдтэй[...]
ажалай бүтээсые ям[...]
шэлүүлхэб тухай һай[...]
узөө һэм гэжэ тэрэ [...]

«Электромашина» [...]
Яковлев, Бурстройн[...]
ай бригадир **Ахадов**,[...]
шихтэ шэгнэгшэ **Ха**[...]
коммунис ажалай тү[...]
дэй ажал хэрэг туха[...]
АТК-ай коллективэй [...]
жуулгын хүдэлмэри [...]
хэгдэнхэй, жолоошод [...]
дэ хабаадалсанагүй [...]
жолоошон **Перелыгин**[...]

Районой бүхы ажа[...]
һан хандалга слёдто [...]
нэгэн дуугаар батала[...]

С.[...]

Улам эршэмтэйгээр хүдэлхэ

Хоёр баатар космонавтнуудайнгаа амжалтатайгаар ниидэжэ ерэһэн тухай дуулахадаа баяр дээрэмнай баяр нэмэжэ халиба.

Космонавтнуудай ниидэжэ гараһан, КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй эхилһэн сагһаа хойшо манай фермэ дээрэ планғаяа ехэ дэбжэлтэтэй байгаа. Ажал хүдэлмэри дээрэ эрмэлзэл эдэбхи элихэн харагдана. Жэшээнь, һая болотор бүхы фермээрээ үдэр соогоо 10 центнер һү һаажа тушаадаг байгаа һаа, эгээ эдэ үдэрнүүдтэ 13 центнер тушаанабди.

Нүхэд Быковский Терешкова хоёр замбуулинай гүн соогуур шэнэ зүргэ харгы гаргажа, шэн зоригто шэнэ баатаршалга гаргажа, маладые улам ехээр урмашуулба.

Маанадшье баатар хүбүүд, басагадтаал адляар Эхэ ороноо алдаршуулхын, хүсэ шадалыень улам арбижуулхын, коммунизмын гайхамшаг үе саг ойртуулхын хойноһоо улам эршэмтэйгээр хүдэлхэбди.

Д. Улзытуева,
Суулгын совхозой 4-хи бригадын һаалишан.
Р. Гомбоев,
механизатор.

Ноохо хайшалгаяа түргэдхэе!

Юун дээрэһээ гарза хохидолдо ороноб?

Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин Калининай нэрэмжэтэ колхоз 5620 толгой эхэ, түлгэ хонитой. Тэрэ тоодо нэгэдэхи классай 1153, хоёрдохиин—370, гурбадахиин—1300, дүрбэдэхиин—470, табадахи классай 720, эрээ маряан зүһэтэй 1627 хонидтой. Отарануудынь наһаараа, үнгэ зүһөөрөө илгагдаагүй, нэгэ газарта холисолдуулагдан байлгагда[...].

Иимээр харууһалагдажа байһан хонидой нооһон шанар [...]утайда тоологдон фабрикада тушаагдан абтана. Нарин [...]һонинь нарибтар ба бү[...] нооһонтой холисолдоно [...] ноохо илгагшад тэрэниие [...]ассаарнь хубааруулнагүй. [...]Ингэжэ нарин ноохоной үнэ [...]энгэй 15 процентые хосороо[...]. Хэрбээ 1-хи классай, мүн [...]эрээндэ дүтэрхы шанартай [...]ноохоной килограммынь сэбэ[...]эрээ 100 процент байгаа һаа, [...]жахыдаа 13 түхэриг эй олзо [...]уулха байгаа. Холимог ноо[...] тушаахадаа нарин ноохо[...]игоо килограмм бүриһөө [...]хэриг 95 мүнгэ хорооно. [...]дыехи классай 1133 толгой [...]дай байһан энэ колхоз тэ[...]оё толгой бүриһөө 3,5 кило[...] хайшалаад бай[...] дээрээ 3000 ту[...]

хэригэй гарзада орохо болоно.

Колхозой хонишод отара тушаажа абахадаа аллахагүйн тула хонидоо солидолоор тэмдэглэнэ. Тиин гэһээ хони тэмдэглэхэ тусхай будаг зообетснабта худалдагдадаг байна. Солидол ноохондо халдан гэхэдээ һалажа үгэдэггүй юм. Тиимэ будагтай ноохо тушаажа абахадаа фабрика ноохоной сэнгэй 5 процентые дарадаг.

Ахалагша хонишод Г. И. Пантелеев, Я. П. Григорьев, Ч. Х. Хасаранов, Н. П. Рябов, К. А. Авдеев гэгшэд хонидойнгоо хурьгалха үедэ хонидтоо бүдэй элдэб үртэһэ, ниидхэ, улһа, дээһэ уядаг байна. Тэрэнь абтажа хаягдаагүй, хонидтоо үлэнэнэ. Ноохо хайшалагшад тэрэ уяаень һалгангүй хяргана. Тиимэ улһа, дээһэтэй ноохо фабрика абахадаа ноохоной сэнгэй 2 процентые дарадаг.

Хонидоо һайнаар, зүб заабаряар харууһалдаггүй байһан дээрэһээ дуреагдаһан ажахы үндэр сэнтэй ноохоноо оруулагдаха олзынгоо 25 процентые хиидэ хаяна. Ноохоной хоролтодо орохо ябадалһаа зайсажа болохо арга тэдэндэ бии. Ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, тэрэшэлэн хонишодой зүгһөө хони үсхэбэрилхэ арга һайса мэдээд, энээндэ һаналаа хандуулаад байгаа һаань, ниимэ дутагдалнууд тохёолдохогүй бэлэй.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Митыпов, залуу зоотехник нүхэр Корытов гэгшэд ноохо хайшалалгын эхилһэн үдэрһөө хониин ажалдахи дутагдалаа дары зайсуулаха хэмжээ абаха зэргэтэй. Хонидынь наһаараа, ноохоноойнгоо үнгэ зүһөөр, классаар илгагдан, отара болгогдожо бүридүүлэгдэхэ ёһотой.

А. Балдаев,
племстанциин главна зоотехник.

Хоёр үдэрэй туршада

Борьёогой хонишодой жэл соо ажаллажа түйлаһан амжалтынгаа үрэ дүн хараха сагынь ерэбэ. «Коммунизм» колхоз июниин 15-һаа ноохо хайшалжа эхилээд, түрүүшын хоёр үдэр соо 1000 гаран хони хяргаа. Эндэ 44 машинкатай 2 агрегат хүдэлжэ байна. Түрүүшын үдэрэй дүнгөөр хони бүриһөө дунда зэргээр 3,1 килограмм хайшалагдаба.

Хонишод Ханда Дымбрыловэй, Дугар Эрдынеевэй отарануудай хонидой ноохон хайшалагдажа дүүрүүтэй байна. Хайшашад Бубэй Ванданова, Суруи Ринчинова, Ксения Ивлева эрхимээр ажаллажа, 30 толгойн орондо 45—50 хонидой ноохо үдэр бүхэндэ хайшална.

Г. Дармаев,
отделениие эрхилэгшэ.

БРЯАД ҮНЭН
2-дохи н[...]
1963 оной и[...]
[...]ур.
[...]иин 22.
1

Хүдөөгэй һонин

УСТЬ-ЛАБИНЦУУД ТАРИЛГАЯА ХАДАХАНЬ

КРАСНОДАР, (ТАСС-ай корр.). Бага Лаба болон Сагаан гэдэг хоёр хадаһаа эхитэй мүрэнүүдэй хоорондохи талын полинууд дээрэхи тарян боложо байна. Тарягшадай бүхэсоюзна мүрысөө үүсхэгшэд—Усть-Лабинска тарягшад таряа хуряалгаяа эндэ эхилхэ дүтэлэнхэй. 22 мянган гектар талмай эзэлһэн намарай ешмээнэй боложо байһан хадань, эндэхи ажахынууд таряа хуряаха техникээ полидоо дүтэлүүлжэ байнхай. Түрүүшын мүр гаргаха түхеэрэлгэтэй 50 самоходно комбайнууд, тракторнууд тарягаа болһоһолон хуряалгада полинуудаа бэлдэхээр гараба. Бүхы талмай дээрэхи намарайнгаа ешмээниие 3 үдэрэй болзор соо унагааха гэжэ механизаторнууд шиидэнхэй.

БАЯН ОЛЗО

Прибалтика дээрээ эгээ томо Вентспилскэ загаһанай комбинадта халуун хаһа ерэнхэй. Селёдко, далайн алгана болон треска загаһа ехээр ашаалһан олзоборилгын траулернууд, тамаржа ябадаг баазанууд хойто болон баруун Атлантикаһаа ерэжэл байна. Балтиин далай дээрэ загаһашалжа ябаһан колхозуудай загаһашад салака загаһа таһалгаряагүй асаржал байна. Энэ комбинадай коллектив Латвидаа эгээ түрүүшээр хахад жэлэйнгээ даалгабари дүүргэбэ.

УРГАСЫН ХОЙНОҺОО ЭРХИМ[...] ХАРУУҺА ЭМХИДХЭХЭ

Буртаг үбһэн, хорото хорхо[...] шумуул—тарянай дайсад

Ургасын хоротонтой тэмэ[...]

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин колхоз, совхозууд тарилгынгаа хүдэлмэриие гол түлэб дүүргээ. Шэнииеэ, горох болон бусад ургамалнууд һайнаар гаража ээлүүдгүй баярлуулна. Кукуруза, хартаабха горитойгоор таригдаа, капуста, помидорой энэ һуулгалга дүүргэгдэжэ байна. Тарилгын хүдэлмэри амжалтатайгаар дүүргэлгэ баян ургаса абаха арга олгоно. Гэбэшье һайн ургаса абахын тула бүри ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ зэргэтэй.

Газар яһала шиигтэй. Гэбэшье хүрьһэн хүсэд дулаа абаагүй. Юуб гэхэдэ, зүдэрүү, хүйтэншэг хабар байгаа. Июниин түрүүшын арбан хоног сооударилай дулааралга олон жэлэй дунда зэргын хэмжээнһээ нэгэ градус доошоо байба. Газарай хүрьһэндэ буртаг үбһэнэй тоо томшогүй олон үрэһэн байдаг. Шэнжэлэлгэ хэһэн тоогой ёһоор, нэгэ гектар газар дээрэ буртаг үбһэнэй 2—2,5 миллиард үрэһэн хэбтэдэг гэжэ тодорхойлогдоһон байха юм. Буртаг үбһэн ехэ үрэжэлтэй, халтад гэһэнһээ хойшо ургахаяа һанадаг. Шэниисын нэгэ эшэ дунда зэргээр 80 гаран ороохо үгэдэг. Тиихэдэ альбадаа 100 мянга хүрэтэр үрэһэтэй байдаг гээшэ. Буртаг үбһэнэй үрэһэн ургаса хуряаха хүрэтэр эдеэшэжэ айраад, газарта унашадаг байһаниинь мэдээжэ. Унаһан тэрэ үрэһэн олон жэлдэ хүсэеэ буурангүй хэбтэжэ, газар дээрэ олоороо суглардаг. Шиигнойто абан сасуугаа ургахаяа һанадаг.

Онохойн совхоздо һаяшаг ябагдаа. Тэндэхи мэргэжэлтэд, механизаторнууд зүб шиидхэбэри олоо. Ургамалай эшын газар дээрээ гараадүй байхада кукуруза, хартаабха тариһан бүхы газараа борнойлоо. Гадна свёкло, морхооб, үгэрсынгөө эшын газар дээрэ гараадүйдэ тэрэниие борнойлоо. Тэндэхи овощ үргуулагшад урдань свёкло, морхооб, үгэрсэ тариһан газараа борнойлдоггүй байгаа.

Суута хартаабхашан А. Ф. Мильгуновагай звеногой тракторист Серпион Николаевич Спиридонов ингэжэ хөөрэнэ: «Урда жэлнүүдтэ ургаса тариһан газар борнойлжо тоодоггүй байһан дээрэһээ, буртаг үбһэ гараараа түүдэг байгаабди».

Мүнөө жэл энэ звено 90 гектарта хартаабха таряа. Серпион Николаевич хартаабхаяа тарижа дүүргээдүй байгаад, буртаг үбһэнэй бултайхатай зэргэ борнойлго хэжэ эхилһэн юм. Тарижа дүүргэһэнэй удаа бүхы газараа нэгэ дахин борнойложо буртаг үбһэн үгы хэгдээ. Борнойлолго хэһэнэй удаа 3—4 хоноод байхада, Серпион Николаевич совхозойнгоо главна агроном С. С. Передерниитэй хамта тарилга хэһэн газараа дахин хаража үзэһэн байна. Тиихэдэнь буртаг үбһэн баһа бултайжа эхилээ.

Нүхэр Мильгунова борнойлолго саг сооһь хэлд байгаа һаа, буртаг үбһэнтэй тэмсэл ябуулагдажа болохо байһаниие лаб мэдэнэ. Хартаабха тариһан газараа гурбэ дахин борнойлдуулаа. Хартаабхын эшын гараһанай һүүлээр энэ хүдэлмэри үшөө үргэлжэлүүлхэ юм.

Тэндэхи овощ ургуулагшад борнойлгын ашагтай туһатай байһые һайса мэдэдэг болонхой. Тиимэһээ мүнөө совхозойхид пропашной ургамалнуудай эшын бултайгаагүйдэ борнойлдог заншалтай болоо. Энэ хадаа хартаабха, овощой баян ургаса хуряаха найдамтай арга мүн. Иимэ хүдэлмэри түс управленинай Калининай нэрэмжэтэ, «Восход», «Искра» колхозуудта, Эрхирэгэй совхоздо хэгдэнэ. Гэбэшье Барыкинай «Коммунизм», Гилбэрын «Коммунизм» колхозуудта эдэ ургамалнуудые харууһалха агротехникэ үшөө тоогдоодүй байһаар.

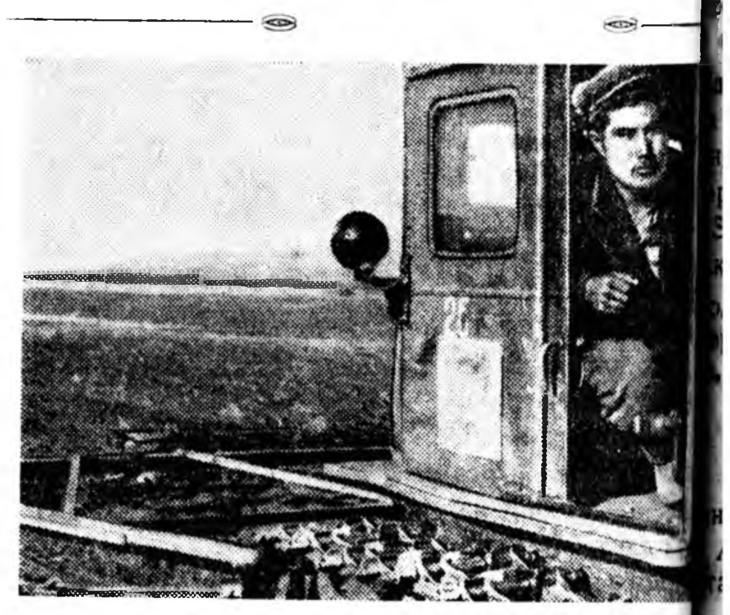
Урдань Онохойн совхоз морхооб тариһан газар дээрэхи буртаг үбһэ гараараа түүжэ, сагаа барадаг байһан юм. Мүнөө болоходо энэ хүдэлмэри оньһон аргын хүсөөр дүүргэгдэнэ. Совхозой главна агроном нүхэр Медведев трактораар[...] шэдэг арга зохёого[...] Александр Иванович[...] зойнгоо бүхы отделе[...] хэ энэ хүдэлмэри га[...] нэ. Тиигэжэ 8 гекта[...] рилгые буртаг үбһэ[...] һэн байха юм. Энэ [...] гараханһаа урид бүрта[...] хи хубинь борнойлэ[...] даа. Наратай үдэрну[...] гаса дээгүүр кероси[...] хисотой. Бурхэг [...] хүдэлмэри яаншье [...] гүй. Нэгэ гектар га[...] литр керосин гаргаһ[...] син сүршэлгэ морхоо[...] шын гараадүйдэ хэ[...]

Дурсагдаһан совх[...] гуулагшад тарилгаяа [...] уһалаа. Совхоздо [...] шангеэр уһа сасадаг [...] гэ бии. Тэдээгээрээ [...] таабхаяа уһална.

Управлениин олон[...] горохой ургасын гара[...] тэрэниие саг сооһь бо[...] хой бүхы тарилга ойр[...] борнойлогдожо дүүргэ[...]

Хүдөө ажахын [...] хамагай түрүүндэ пр[...] малнуудай хойноһоо а[...] руулалга —баян ургас[...] га боломжонуудай на[...]

Улаан-Үдын [...]
управлениин глав[...]

Баргажанай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз [...] 900 гектар кукуруза тарьяад, тэрэнээ буртаг үбһэ[...]гүйн тула борнойлжо эхилээ. Зураг дээрэ: трактор[...] Раднаев кукурузаяа борнойлжо ябана.

А. Манти[...]

БУРЯАДАЙ ИНДУСТРИИН ХҮГЖЭЛТЭ

...н арадай ажахыда хү...үүри эзэлдэг болоhон, ...ги социалис промыш...үүлhан ушар хадаа ...й үедэ Буряад ороной ...амжалта болоно. Рес...ловой продукциин 80 ...промышленна зүйлнүүд ...нүүдэл байдалтай ...лдэг, гэзгдэнги заха ...н нютаг мүнөө индуст...лтынгөө талаар, хү...шье тоогоор, промыш...эриин хэмжээгээр, шэ... Союз дотороо дунда ...да гаранхай. Автоном... болоhо хүгжэhэн 40 ...да Буряадай арадай ...о ехэ хубилалтын боло... тула иимэ жэшээ 1923 ондо Дээдэ-Үдэ...hан багахан 17 мас...адай бүхы промышлен... Гадна алта, малтан ...н хэдэн прииск, арhа ...hанай бага үйлэдбэри

...итэй сасуулхада рес... промышленна үй... хэмжээн 146 да... болоо, промышлен... дээрэ ажалладаг хү... тоо 500 дахинhаа ...а. Мүнөө ажахын эдэ ... дээдэ hургуули дүүр...шахуу мэргэжэлтэн, ...и дүүргэhэн 5570 хүн

...ностиин гол шухала, ...ртай hалбари, тусхайл...а, машина бүтээлгын, ...оруулгын, модо бэлэд..., эдеэ хоолой, барил...нуудай гэхэ мэтэ hал...дөө. Ленинэй орденто локомотив-вагон заhа...од. Зэдын вольфрам-...омбинат, Улаан-Үдын ...н комбинат болон бу...инууд Эхэ ороноймнай ...а, заводуудай тоодо

...хүдэлмэришэн анги ...гуулха агуу ехэ хэрэг...гээр хабаадалсана. ...лэй үнгэрhэн дүрбэн ...да 17,3 миллион ку...28 миллион дүрбэлжэн ...шэл, 4,2 миллион тон...рhэ. 5,5 миллион метр ...ды ехэ цемент, шифр, ...олибден, автокран, ...аг машина болон он...родукци үйлэдбэрилэг-

...нүүдтэ предприяти... байтуулагдажа, тэ...кэ хэмжээ дээшэлүүл...ехникэ, түрүү техноло...энэй, шэнэ предприя-

тинуудые барижа ашаглалгада тушааhанай ашаар промышленностьда ехэ хубилалта хэгдээ.

Республикын эгээл томо предприяти болохо Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын завод богони саг соо электровоз заhабаридаг боложо шадаа, тепловозуудые заhабарилхаар үйлэдбэреэ бэлэдхэжэ эхилээ. Заводто электромашинна, аппаратна цехүүд шэнээр эмхидхэгдэжэ, ашаглалгада тушаагдаа, электровозуудые шалган туршаха станци эмхидхэгдээ, технологическа 340 хүдэлмэри шудалагдаа, элдэб янзын 1800, тусхай 600 түхеэрэлгэ тодхогдоо. Иигэжэ тус заводой хүдэлмэришэд, инженер, техникүүд үйлэдбэриин технологи нарижуулан hайжаруулха талаар ехэ ажал хэбэ.

Буряадай промышленностиин горитойгоор хубилан хүгжэhэниие үшөө нэгэ иимэ баримта гэршэлэн харуулна. 1958 он болотор «Теплоавтоматика» завод үргэн хэрэглэлэй, ажахын зүйлнүүдые, жэшээлхэдэ, тармуур, духовка, зерноцульт, модо хюрөөдэлгын рама, шудхалаа хэдэг, hүүлээрнь хадааhа, түмэр оро, боошхо хэжэ, республикынгаа хэрэглэмжэ хангадаг байhан. Харин 1961 онhоо тус завод металлургида, горно промышленностьда хэрэглэгдэхэ оньhон түхеэрэлгэ бүтээжэ эхилээ. Мүнөө энэ заводой бүтээн гаргадаг продукци Эхэ оронойнгоо 57 область, хизаарта, мүн Куба, Венгри, Болгари, Румыни, Финлянди, Инди, бусад гүрэнүүдтэ эльгээгдэдэг болоо. Завод саашадаашье ехээр хүгжөөгдэхэ. hаяын жэлнүүдтэ үйлэдбэриин хэмжээн 7 дахин ехэ болгогдохо.

«Электромашина» завод автокран, электродвигательнуудые бүтээн гаргана.

Стеклообмоточно машина, токарна патронуудые «Буряткабель» заводнай бүтээжэ байна. Техническэ дэбжэлтэ туйлаhанай, бии байhан арга боломжонуудые зүбөөр хэрэглэhэнэй, хүдэлмэришэдэй шэнэ мэргэжэл шудалhанай ашаар иимэ хубилалта хэгдээ, амжалта туйлагдаа.

Промышленностиимнай бүхы hалбаринууд техническэ талаараа хурдан түргэнөөр хүгжэн ургана. Энээниие иимэ тоо баримта дурдан харуулмаар. Металл отолдог станогууд 2,6 дахин, кузнечно-прессовэ түхеэрэлгэ 2,7 дахин, модо бэлэдхэлэй, модо болбосоруулгын, горнорудна промышленностиин, энергетическэ предприятинуудай түхеэрэлгэ горитой ехээр олошоруулагдаа. Эдэнь дууhан шэнэ, бүтээсэ ехэтэй түхеэрэлгэ юм. Алхалдаг экскаваторнууд, автомат, хахад автомат аргаар хүдэлхэ лининүүд, технологическа процессуудые шалгаха приборнууд, мүн эрдэм, техникын hүүлшын туйлалта болохо шэнэ олон түхеэрэлгэнүүд предприятинуудта абтажа, тодхогдожо байна. Ганса нёдондо жэлэй туршада завод, фабрика, руднигуудта оньhожоруулагдаhан поточно болон хахад автомат аргаар хүдэлхэ 21 лини тодхогдоо, шэнэ техникээр 125 хэмжээ ябуулга бэелүүлэгдээ.

Республикымнай предприятинуудай хүдэлмэришэд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ гэжэ ехэ оролдолго гаргана. Энээнэй ашаар бүхы промышленность ажалай бүтээсые дэшэлүүлхэ энэ жэлэй дүрбэ hарын даабариие 103 процент дүүргээ гэхэ гү, али нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада 7 процентээр ехэ болоо. Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай горнягууд ехэ амжалта туйлаба. Тус комбинадай Первомайска руднигай хүдэлмэришэд дүүжэн харгы ашаглажа, малталгын ажал hайжаруулжа, мүн томодхогдоhон комплексно бригадануудые эмхидхэжэ, 1962 ондо ажалай бүтээсые горитойгоор дээшэлүүлhэн байна. Энэнь халаанай хүдэлмэришэн бүхэндэ абажа хубаагаа hаа, бүри долоон жэлэй hүүлшын жэлдэ туйлагдахаар хараалагдаhан 15,5 кубометрэй орондо 24 кубометр шулуу малтаhан болоно. Баянголой рудник, шанаржуулгын фабрика ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ долоон жэлэй даабариие дүүргэнхэй. Холтоhоной рудник 1965 ондо хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалые руда малталгаар мүнөө жэлдэ дүүргэхэ юм.

Улаан-Үдын шэлэй оньhожоруулагдаhан заводой, нарин сэмбын фабрикын, мяха-консервын комбинадай болон бусад предприятинуудай коллективүүд бии байhан үйлэдбэриин талмай дээрэhээ ехэ продукци бүтээн гаргаха, продукциин шанар hайжаруулха ба үнэ сэнгыень хямдаруулха талаар ехэ ажал хэжэ байнхай.

Промышленностиин хурдан түргэнөөр хүгжэхэтэй хамта хүдэлмэришэн анги хүмүүжэн олошоржо, мэргэжэлтэй үйлэдбэриин мастернууд урган гараа. Коммунис ажалай түлөө мүрысөөн бүри үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэржэ, тэрээндэ 67 мянган хүдэлмэришэд, инженер, техникүүд хабаадалсана. Предприяти, организацинуудай 13 коллективтэ, мүн 21 мянган хүнэй ажалладаг 140 цех, 1070 бригада, таhагта иимэ нэрэ зэргэ олгогдобо. Замаймнай залууршад, Хандагатайн леспромхозой бага комплексно бригадые даагша А. П. Кудряшов, локомотив-вагон заhабарилгын заводой урэмдэгшэ, Буряадай АССР-эй Верховно Совэдэй депутат А. В. Грехнева, нарин сэмбын фабрикын бүд нэхэгшэ, СССР-эй Верховно Совэдэй депутат М. Афанасьева, Социалис Ажалай Геройнууд Зэдын комбинадай экскваторай машинист А. Ф. Ваганов, Галуута-Нуурай шахтоуправлениин проходчик Г. Д. Тучинов болон бусад олон түрүүшүүл эршэмтэй шанга ажалай, мүн үйлэдбэриин асуудал зүбөөр шиидхэлгын, техническэ дэбжэлтэ туйлалгын эрхим жэшээ харуулнад.

Хүдэлмэришэдэй культурно-техническэ хэмжээн улам дээшэлнэ. Дунда hургуули дүүргэhэн, үйлэдбэриин мэргэжэл шадабаритай хүдэлмэришэд шахтануудта, станогуудай дэргэдэ, модо бэлэдхэл дээрэ ажаллажа байна. Залуу олон хүдэлмэришэд үдэшын hургуулида, техникум, институдуудта заочноор hуралсана.

Амжалта туйлаха бүхы арга боломжо бии гээшэл. Республикынгаа 40 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэжэ мүрысэжэ байhан хүдэлмэришэн анги илалта туйлана.

Долоон жэлэй табадахи жэлэй 5 hара соо 7 миллионhоо үлүүтэй элдэб янзын продукци түсэбhөө гадуур үйлэдбэрилэн гаргагдаа. Нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулбал үйлэдбэриин хэмжээнэй ургалга 9 процент болоо. Харин бүхы юумэмнай hайн, дутагдалнууд болон шиидхэгдээгүй асуудалнууд үгы гэжэ хэлэгдэнэ бэшэ. Гээгдэжэ ябаhан предприятинууд үшөө бии байhаар. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, үйлэдбэрилэн гаргадаг продукциин өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулха талаар бии байhан арга боломжонууд хүсэд hайнаар хэрэглэгдэнэгүй. Буряадай промышленностиин хүдэлмэришэд эдэ дутагдалаа усадхаха гэжэ ехэ анхарал оролдолго гаргана. Энэ тэмсэлдээ биднэр hайн үрэ дүн туйлажа шадаха байнабди. Юуб гэхэдэ, саашадаа түргэн хурданаар хүгжэхэ айхабтар ехэ арга боломжо промышленностьдамнай бии байна.

Минеральна ба түүхэй эд хэрэгсэл болон байгаалиин ондоо баялигуудые hайнаар хэрэглэhэнэй үндэhэ hуури дээрэ промышленность улам саашаа түргэнөөр хүгжөөгдэхэ юм. Олон геологууд жэл бүхэндэ үнтэтэ металлнуудай, алтанай, шулуу нүүрhэнэй, асбестын шэнэ хэбтэшэ шэнжэлнэ, түмэрэй руда болон шухаг ашагта малтамалнуудые бэдэрэн олохо гэжэ ехэ ажал ябуулна. Ашагта малтамалнуудай олдоhон газарта шэнэ карьер, рудник, шанаржуулгын фабрика, хүдэлмэришэнэй томо томо hуурин газарнууд бодхоогдохол.

Модо бэлэдхэлэй промышленность саашадань хүгжөөхэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Манай эндэхи баялиг—илангаяа Байгал шадархи районуудай hайн шанартай ой модые зүбөөр, гамтайгаар хэрэглэхэ зорилгоор модоной химическэ томо комплекс байгуулагдажа эхилээ.

Томодхогдоhон Зүүн-Сибириин совнархозой эмхидхэгдэhэн, тэрэшэлэн барилгын тусхай управлениин бии болоhон ябадал ажахые комплексно аргаар хүгжөөхэ, үйлэдбэриие тусхай шэглэлтэй болгохо, хамжуулан хүдэлхэ, Буряадай АССР-эй үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые зүбөөр хубаарилан хүгжөөхэ арга боломжо байгуулжа үгэбэ.

Харин эдэ арга бол ожоёо хэрэглэн, урдаа табигдаhан зорилгонуудые шиидхэхын тула эршэтэй шангаар ажаллаха хэрэгтэй. Буряадай хүдэлмэришэн анги энэ зорилгоёо шиидхэхээр бэлэн, Байгал шадархи газар дайдаяа үндэhөөрнь хубилгажа, хүгжөөжэ байна. Долоон жэлэй түсэбhөө гадуур 30 миллиард түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаха гэhэн РСФСР-эй хүдэлмэришэн ангиин абаhан уялгада өөhэдынгөө туhа нэмэри оруулха, түсэбhөө гадуур 40 миллион түхэригэй продукци Эхэ орондоо үгэхын түлөө мүрысөөн республикымнай промышленностиин хүдэлмэришэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Ц. ЭРДЫНЕЕВ,
КПСС-эй обкомой промышленно-транспортын таhагые даагша.

Тимлюгэй цемент-шиферэй завод республикымнай түрүү предприятинуудай нэгэн юм. Зураг дээрэ: тус заводой Таракановска карьерэй известняк бутаргадаг фабрика.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Челябинскын тракторна заводой ашаглалгада оруулагдаhаар 30 жэлэй ой июньдэ гүйсэхэнь. Хүсэ ехэтэй гусеничнэ тракторнуудые гаргадаг энэ предприяти түрүүшын табан жэлэй үедэ хүдөө ажахые, шэнэ шэнэ барилгануудые түрүү техникээр зэбсэгжүүлхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэhэн юм.

Мүнөө үедэ ЧТЗ-гэй конвейерhээ элдэб янзын маркын 100 мориной хүсэтэй тракторнууд гара...

Барайхидай бид гэмэ бэлэг

...н хаяаhаа урган ман...аран үндэр огторгой...луу шаруулха хэбэр ...өөнэй 6 часта hэн. ... колхозой hаалиин ...н. Тэндэ бултадаа за...

...уугаа асарагдаhан то... бүлеэн hүөөр хали...эг ургэhэн басагад ту...пунктда ерэхэдээ дуу... хүхюутэй зугаатай. ...й, нэгэтэйхэн лэ гэжэ Залуушуул согтой за... Тиимэ хадаа тэдэнэ... ябаханшье гайхалтай ... Хүхэ ногоон, хүхын

...мнай «Путь Ленина» ...арада гүрэндэ hү ту... дүүргэжэ, управлени ...ой дамжуулгын Улаан ... баяртай. Табан hа...колхозой 17 hаалишад hү hааhан суутай. Тэ...й энэ үеынхиhөө 29 ...эшэ болоно. Гүрэндэ ...ү тушаажа, хахад жэ... 70.1 процент дүүргээ. ...еспубликынгаа 40 жэ...ые ямар бэлэгтэйгээр угтаха гэжэ байhан тухайнь hонирхогдобо.

— hү hааха, гүрэндэ тушааха хахад жэлэйнгээ түсэб заатагүй дүүргэхэбди,—гэжэ фермын ахалагша hаалишан Александра Ивановна Михалева харюусаба.

— 40 жэлэй ойдо энэ манай бэлэг болохо,—гээд хушан шара толгойтой басаган тэндэhээ нэмэбэ. Тэрэ hаалишан Алла Фефелева болоно.

Фермынхид үнэхөөрөөшье hайн бэлэг бэлдээ!

hайндэрэй урда тээхи мүрысөөндэ оролсоhон энэ колхозой hаалишад hү hаалияа үдэр ерэхэ тума улам дээшэлүүлнэ. Хэрбээ фермынхид июниин 2-ой үдэр 922 килограмм hү hааhан байгаа hаа, нүгөөдэрынь 1124 килограмм hаажа, хоёрхон үдэрэй туршада hү hаалгые 2 центнерээр дээшэлүүлбэ. Мүнөө hаалишад үдэр бүри үнеэн бүхэнhөө 6,5—7 литр hү hаана.

Иимэ амжалта тэдэнэрэй хүдэлмэридэ гансата хүрэжэ ерээгүй. Удаахан саг соо оролдолго гаргажа ажаллаhанайнь ашаар туйлагдаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ, мүн урда жэлнүүдтэшье «Путь Ленина» колхозой hаалиин энэ фермэ управлени соогоо эгээн гээгдэнги гүүртэ гэжэ тоологдожо байгаа. 1962 оной июниин 1-дэ ороймдоо 769 центнер, тиихэдэ үнеэн бүриhөө 436 килограмм hү hааhан байха юм. Мүнөө жэлэй үнгэрhэн табан hара соо үнеэн бүриhөө hааhан hүниинь нёдондоной-хиhоо 130 килограммаар дээшэ болоно.

hү ехээр hааха гэhэн hанал анха хаанаhаа үүсэгдээб? Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь hарада фермын малшадай суглаан боложо, тэндэ hү hаалгые дээшэлүүлхэ, түл абалгада hайнаар бэлдэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэhэн байгаа. Суглаан дээрэ үгэ хэлэhэн hаалишан Алла Фефелева иигэжэ мэдүүлээ бэлэй:

— Хамагай хойно шэрэгдэжэ ябаха сагнай дүүрээ. Бидэ хүнhөө доро аалди? Али үнеэднай муу гү? Тиимэ бэшэ. Хэн хүнгүй hү ехээр абахын түлөө тэмсээ hаа, хүсэгшэеэ абажа шадаха байхабди. Гансахан ажалдаа hаналаа табижа хүдэлхэ хэрэгтэй.

Тэрэнэй хэлэhэн үгые hаалишад дэмжээ. Фермын малшад hү ехээр hаахын түлөө тэмсэн, гээгдэлhээ гараха гэжэ шиидээ hэн.

Түл абалгада бэлэдхэл эхилбэ. hаалишан бүхэн тэрээндэ өөhэдөө бэлдээ. Үнеэдэйнгээ хүхэ дэлэнгыень нидхэрдэг, аршадаг. Эдюулхэ тэжээлээ алмаа. Фермын басагад бурдууг зе...хые гуйhан эрилтэтэйгээр колхозойнгоо правленидэ хандаhан байна. Правленишье тэрээндэнь гасаархангүй, тэдэнэрэй гүйлта хангаа. Тиигэжэ үнеэдынь үдэртөө хоёр дахин бурдууг эдидэг болоhон байха юм. «Путь Ленина» колхозой шофер Михаил Черных Бар спиртын завод хоёрой хоорондо үдэр бүхэндэ гүйлгэжэ, бурдууг зөөнэ.

Артелиин правлени урагшатай hайнаар хүдэлхэ хүнүүдые шэлэжэ, фермын hаалишад болгоо. Мүнөө фермынхид эбтэй эетэй, эмхитэй гуримтайгаар ажаллана.

Малаа hайнаар, оролдосотойгоор харууhалhанайнгаа ашаар фермынхид гүрэндэ hү худалдаха 1963 онойнгоо түрүүшын кварталай түсэб хүрэhөөр дүүргээ.

Мүнөө фермэ зуhаландаа буугаа. Колхоз энэ үедэ hаалиин 170 үнеэтэй. Адуулгашад Николай Фефелев, Степан Гороховский гэгшэд фермынгээ ажал хэрэгтэй танил. Хэды шэнээн hү hааха, ямар уялгатай байhыень hайса мэдэнэ. Тиимэhээ үнеэдээ hайн бэлшээридэ адуулжа, hү оруулхые оролдоно.

Республикын түрүү фермэнүүдэй жэшээгээр колхозой hаалишад үнеэгээ үдэрэй гурба дахин hаадаг болохо гэжэ шиидэнхэй. Тэрэнь hү hаалгые нилээд дээшэлүүлхэ байhандань ямаршье ажаг hэжэг байхагүй.

Тоhолиг үдхэн hү hаахын түлөө тэмсэн, эндэхи hаалишад үнеэдэйнгээ hүүлшын hү шабхан абана.

Байгша оной эхеэр колхозой правлени, партийна организаци hаалишадта түлэгдэхэ түлбэри хаража үзөө. Мүнөө hаалишадай hааhан hүнэй центнер бүхэнэй түлөө хоёр ажалта үдэр, 20 хоног хүрэтэр бүтэн бүринөөр түлжүүлэгдэhэн тугал бүхэнэй түлөө 18 ажалта үдэр тоологдодог болонхой. Тэрэшэлэн тус колхоз үшөө нэмэлтэ түлбэри тогтоогоо. hара соо үнеэн бүриhөө зууhаа 120 килограмм хүрэтэр hү hааhан hаалишан килограмм hүн бүхэнэйнгөө түлөө 1,5 мүнгэ, 121-hээ 150 килограмм хүрэтэр hаагдаhан килограмм hүн бүхэнэй түлөө 2 мүнгэ абана. Гадна артель эрхим hаалишадтаа шан үгэнэ. Хэрбээ hү hааха талаар арбан хоногойнгоо даабари үлүүлэн дүүргэhэн hаалишадта 3 түхэриг шан үгтэнэ.

Эдэ бүхы материальна урмашуулга фермын хүдэлмэрилэгшэдтэ бүри hайнаар хүдэлхэ арга олгоо.

В. Коваленко.

...3 дахин борнойлогдоно

...мнай механизатор...айнгаа тарилгые ...онь дүүргээд, мү...ргасын хойноhоо ...гоор харууhалжа, ...ка байна. 120 гек...даhан хартаабха ... борнойлогдоо.

...шадшье хожомдо...нэр 850 гектарта ...алаа тарижа, нэгэ ...ойлжо дүүргээд, ...орнойлжо захалаа.

... механизаторнууд ...шэнэ газар элдүү...ээ шэниисэ тари...н гектар паар ха...э хүдэлмэридэ 10 ...ор табигданхай.

...тогдохо газартаа, ...хэ жэлдэ сааха...хартаабха тариха талмайдаа наг шэбхэ зөөжэ гарганабди. hүүлэй мэдээгээр 1000 гаран тонно шэбхэ гаргагданхай. Шэбхэ зөөлгэдэ тусхай звено томилогдоо. Эндэ нэгэ бульдозер, шэбхэ ашаалха түхеэрэлгэтэй нэгэ трактор, зөөхэ 5 трактор ябана. Тиигэжэ үдэртөө 250 тонно шэбхэ гаргагдана.

Энэ шухала хүдэлмэреэ урагшатайгаар ябуулхын хажуугаар колхозой механизаторнууд үбhэ, таряа хуряалгадаа бэлдэнэ. Таряа хуряадаг 24 комбайнай 10-ниинь бэлэн болонхой.

Л. Максимов,
«Заганский» колхозой партиина организациин секретарь.

Мухар-Шэбэр.

Тарилгаяа борнойлно

...й совхозой куку...лександр Чирков ...энэ шэмэтэ урга...а, га бүриhөө 250 ...рузын ногоон энэ ...ха уялга абанхай. ... Чирков кукурузаяа тарижа дүүргээд, тэрэнээ борнойлжо эхилбэ.

Мүн эндэхи кукурузашан Владимир Лю Син-ша кукурузаяа борнойлжо захалаа.

Г. Шелковников.

Хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Шаманкын фермэ Баргажанайнгаа совхоз дотор үнихэнэй түрүү зэргэдэ ябана. Эндэхи hаалишад республикынгаа 40 жэлэй ойн hайндэртэ бэлэг болгон, hү hааха хахад жэлэйнгээ түсэб июниин 15 хүрэтэр дүүргэхэ гэжэ шиидээ hэн.

Мүнөө тэдэ hаалишад, малшад хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ, абаhан уялгаяа дүүргэбэ. Тэрэ түсэбөө июниин 12-то дүүргээд, гүрэндөө 729 центнер hү тушаагаа.

Энэ фермые коммунист Петр Ефимович Митяшев хүтэлбэрилдэг. Фермэнь коммунис ажалай коллективэй нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Эдэбхи үүсхэл ехэтэй энэ коллективэй хүдэлмэрилэгшэд эбтэй, эмхитэйгээр ажаллана. Зуhаландаа гараhан сагhаа хойшо үнеэдынь үдэр, hүнигүй бэлшээгдэнэ. Адуулгашад Иннокентий Молчанов, Петр Аксентьев малаа оролдосотойгоор, ходо үзүүр ногоондо адуулна.

Фермын hаалишад үнеэдээ сүүдхэ соо 3 дахин hаана. Үдын hаалгые бэлшээри дээрэнь, уhанай эрьедэ үнгэргэдэг. hаалишадай өөhэдынь үүсхэлээр үдын hаалгын газарта боошхонууд тодхогдожо, тэндээ бурдууг эhээгээд, үнеэдтээ уулгадаг болонхой.

hаалишад Лидия Иванова, Нина Иванова, Лида Молчанова гэгшэд тус бүридөө 180—183 центнер hү hаажа тушаанхай. Үнеэн бүриhөө 740—800 литр hү hаагаад байна.

Мүнөө эндэхи hаалишад, малшад июлиин 1 болотор 150 центнер hү түсэбhөө гадуур гүрэндэ тушааха шэнэ уялга абаад, шармайн ажаллажа байнад.

Б. Надагуров.

Республикынгаа ...

Халуун ха...

Буряадай АССР-эй тогтоhоор 40 жэлэй ойн үдэр улам ойртожо байна. Бүхы республикын хүдэлмэришэд, колхоз болон совхозуудай ажалшад энэ hайндэрөө нэрэтэй солотойгоор угтахые оролдон, хамсыгаа шаман ажаллана.

Аяар холын Бархан уулын хормойhоо, аршаанта Түнхэнhөө, кукурузашадаараа суурхадаг Хяагтын аймагhаа, ондоошье олон нютагуудhаа «мяха, үндэгэ тушаалгаар хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргээбди» гэhэн элидхэл айладхалнууд ороно.

hайндэрые угтуулан юу хэжэ байhыень асуужа Түнхэнэй, Хяагтын, аймагуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ телефоноор хандабабди.

Түнхэнэй аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Александр Добшонович Таханов телефоноо абаба.

Редакци: Республикынгаа hайндэртэ хэр бэлдэжэ байнат?

Түнхэн: hайндэр манай аймагта хоёр удаа: июлиин 1—2-то колхоз, совхозуудаар; июлиин 3—4-дэ аймагай түб Хэрэн тосхондо үнгэргэгдэхэ.

Аймагаймнай ажалшад ойн угтамжада социалис мүрысөө дэлгэрүүлжэ байна.

Редакци: Александр Добшонович, аймагайтнай центртэ юун хэгдэнэб?

Түнхэн: Хэрэндэ шэнэ стадион баригдажа байна. Тэндэ 500—600 хүнэй hууха шэнэ hандалинууд дархалагдажа табигдахань. Аймагайнгаа центрэй үйлсэнүүдтэ тротуар хэжэ байнабди. Лесная, Октябрьская, Кооперативная, Советская үйлсэнүүдые тротуартай, машинын ябахаар үргэн болгожо байгдана. Энэ жэлдэ нилээд олон модод hуулгагдаа.

Хэдэ хэдэн столово, павильонуудые нээхэмнай. 4 шэнэ киоскнууд нээгдэхэ.

Редакци: hуурин тосхонуудые бүри болбосон болгохын тула юун хэгдэнэб?

Түнхэн: Колхоз, совхозуудтамнай хаа хаанагүй горитой хүдэлмэри хэгдэнэ. «Сибиряк» колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Домышев, Түнхэнэй сомоной Совэдэй түрүүлэгшэ нүхэр Солдатов) түб тосхон танигдахаар бэшэ болотороо хубилаа. Амаралтын парк, стадион баригдажа байна.

«Восточные Саяны» колхозойхид ойн hайндэрэй угтамжа болгон Таhархай нютагтаа шэнэ клуб барижа, ондоо тээгүүршье ехэ барилга хэжэ байнхай. Эдэнээ июниин 20 болотор дүүргэхээр шиидэнхэй.

Хяагтын хүдөөгэй үйлэдбэриин парткомой секретариин орлогшо Ана...

Нютаг бүриин hонин

✦ Днепропетровск городой Украинын КП-гэй ленинскэ райкомой дэргэдэхи техническэ дэбжэлтын арадай университедтэ промышленна радиоэлектроникын болон автоматикын факультедтэ hурагшад эгээ түрүүшынхеэ энэ hургуулияа дүүргэн гараба. Городой 40 гаран хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд радиоэлектроникын болон автоматикын факультедтэ 3 жэл шахуу hураhан юм. Тус университедэй 5 факультедүүдтэ 400 хүн hуража байдаг.

✦ «Бакинец» гэжэ туристска поезд Бакуhаа холын замда гараба. Республикын нефть абагшад, барилгашад, бүд нэхэгшэд, хүдөө ажахын ажалшад ехэ hонин аяншалга хэхэ юм. Тэдэнэр 20 үдэр соо Хара далайн Кавказай болон Крымэй эрье зубшан ябаад, Москва, Киев, Пятигорск, Кисловодск городуудта хүрэхэ.

✦ Армениин научна-техническэ бүлгэмүүдэй hалбаринууд хоорондын нэгэдэхи съезд Ереванда болобо. Мүнөө үедэ республикын заводууд, совхозууд, барилганууд болон эмхи зургаануудаар 200 шахуу олониитын конструкторска бюро, научна-шэнжэлэлгын институдууд, техническэ информациин, экономическа шэнжэлэлгын бюро болон бусад творческо нэгэдэлнүүд амжалтатайгаар хүдэлжэ байна.

(ТАСС).

100-hаа—

Үльдэргын «Коммунизм» колхозой хонишод ябала hайнаар үбэлжэлгые үнгэргөө. Тиимэhээ хони, хургадынь гарза, хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Түрүү хонишод бүришье hаа hайн амжалта туйланхай.

Хориин аймагай Совэдэй депутат, хонишон Дагзама Сампиловагай отарынхид 465 эхэ хонинhоо 466 хурьга абаба. Тиихэдэ түрүү мал...

КРАСНОДАРАЙ ХИЗ...
Кубаниин полинууд дээрэ т... эдеэшэжэ байна. Колхозууд ... совхозууд ороohото ургамалну... түүбэрилэн хуряажа эхилбэ.

Кубаниин таряашад мүнөө ...дэ 1.800 мянган гект... намаран шэниисэ, ургаса ехэ ... ешмээн хуряаха юм. Амяар... хуряалгадаа 18 мянган жатк... комбайнууд хүдэлхэ. 12 мянга г...ран ашаанай машинанууд шэ... ургасын таряа шэрэхэ юм. Зура... дээрэ: (зүүн гарhаа) Диниско ү...

...УД ҮНГЭРГЭГДЭНЭ, ЭМХИДХЭГДЭНЭ

...хэлэбэ. Эндэ агитационн... ...мэри hайнаар ябуулаг... ...нэрэ хүндэтэй х... ...харуулмаар ... ...гомилогдо... ...гын ...

ФУТБОЛ

Уулзалга 4:1 тоотойгоор дүүрэә

Россин Федерациин табадахи зонын футболистнууд ээлжээтэ — юһэдэхи уулзалгаяа уржадэр үнгэргөө. Манай Улаан-Үдын «Байкал» командада Красноярск городой «Локомотив» бүлгэмэйхид айлшалба. Эдэнэртэй уулзажа, ээлжээтэ наадаяа үнгэргэхэдөө манай футболистнууд хэдэн жэлдэ урагшагүйдэдэг байһан. Нёдондоной уулзалга 0:0 тоотойгоор дүүрээ бэлэй. Мүнөө дээрээ айлшадшай долоон уулзалга хэжэ долоон очкотой болонхой, командануудай дунда наймадахи һуурида ябана. Эдэнэр Хабаровск, Владивосток городуудай командануудые 3:1 тоотойгоор шүүһэн, «Авангард», «Амур», «Химик» командануудтай тэнсэһэн байна. Тинхэдэ «Томич», «Забайкалец» командануудта шүүгдэһэн байха. Уржадэр манай стадион дээрэ болоһон наадан ямараар үнгэрөөб гээд хаража үзэе... Үлэнын 6 час. Талмайн тэг шуһаһаа наадаяа эхилһэн элшэртэй түрүүшын минутаһаа бүмбэгэеэ булялдажа оробо. Шадамар бэрхээр наадажа эхилһэн улаан-үдынхид айлшадайнгаа воротада хоёр удаа сүмэрэн оробо. Түрүүлэн бүмбэгэ бэлэглэһэнинь тоологдсогүй. Ушар юуб гэхэдэ, манай нэгэ добтологшо бүмбэгын сохигдоогүй байтар урагшаа гүйжэ гаршоо ха юм. Гурбадахяа добтолһон манай футболистнууд одоошье түрүүшынгээ бүмбэгэ оруулаа. Нааданай эхилһээр хорёод минутын туршада добтолһон Улаан-Үдын команда өөһэдынгөө талые хамгаалжа орохо баатай болобо. Бүмбэгын урдаһаа харайжа гаралаг зантай болоһон манай вратарь Кучерук баһал тингэжэ, түрүүшын бүмбэгэ ворота руугаа алдаа. Теэд улаан-үдынхид дахин добтолхоор забдабашье, урагшагүйдэнэ. Яахадааб гэхэдэ, айлшаднай техникээр булюу байгаа бшуу. Нааданай түрүүшын хахадай дүүрэтэр айлшадай командын капитан үшөө нэгэ бүмбэгэ талмайн эзэдтэ бэлэглээ.

...Наадан түлэг дундаа. Манай командынхид алдаһан хоёр бүмбэгэеэ тэхэрюулхэ гэбэшье, ахир муугаар наадажа, харагшадай урма хухалба. Нааданай хоёрдохи хахадай эхилһээр хорёод минутын үнгэрөөд байхада, айлшад үшөө хоёр бүмбэгэ манай командын ворота руу оруулаа.

Б. Цыремпилов.

Зураг дээрэ: айлшад улаан үдынхидэй воротагай дэргэдэ.

Л. Хайдуровай фото.

Һуралсалда, спортдошье амжалтатай

Улаан-Үдын Железнодорожно техникумэй һурагшад Валерий Гурулев Виктор Шмарин хоёр алиншье тээшээ тэгшэ, һурахадааншье бэрхэ, спортдошье амжалтатай.

«Локомотив» бүлгэмэй шэлэгдэмэл командада орожо, эдэнэр эдир залуушуулай дунда майда үнгэргэгдэһэн классическа барилдаанда шалгарһан байна. Тингэжэ Валерий Виктор хоёр Буряадай АССР-эй 1963 оной чемпионой хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн.

Эдэбхитэй, шуран солбон эдэ хүбүүд Зүүн Сибириин түмэр замшадай дунда түрүү һуури эзэлхэ мүрысөөндэ һая Эрхүү городто хабаадаа.

П. Пятков,

«Локомотив» бүлгэмэй тренер.

Зуу гаран хүн хабаадаба

Кабанск тосхоной стадион дээрэ эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй хоорондо волейболоор, баскетболоор үнгэргэгдэһэн түгэс-

госонуудһаа түрүүшын мэдээсэлнүүдые операторнууд бэшэбэ, кислород, уһан, эдеэ хоол үшөө хэды хоногой ниидэлгэдэ хүрэхөөр бии. Онгосонуудай бүхы түхеэрэлгэнүүдынь һайнаар хүдэлнэ.

Гэбэшье ниидэлгые ударидадаг пунктын шэнэ үдэр юрэ бусаар лэ эхилбэ ха. Ниидэлгэ ударидагшад картанууд болон схемэнүүд дээрэ толгойгоо тонгойлгоод байна. Космонавтикын главна теоретик, инженернүүд, радио холбооной мэргэжэлтэд эндэ байлсана. Хамтын ниидэлгын программа сүм дүүргэгдэә, онгосонуудай бусажа ерэхэдэнь байгаалиин эрхэ байдал зохисотой байна гэһ[...] шиидхэбэри нэгэн дуугаар абта[...] Бууха тээшээ бэлэн байгты [...] захиралта космонавтнуудта [...] жүүлхэдэ болоно.

Газар дээрэхи бүхы түхеэрэлгэнүүд онгосонуудые угтан абахгогүгэс бэлэн болоһон тухайдаа мэдээсэбэ. «Восток-6» онгосодо захи[...] уттэнхэй. «Бууха заабариин [...]оор хүдэлхөөр бэлэмби» гээд «Чайка» харюусаба.

Валентинын һудалай сохисын түргэдэһые приборнууд харуулжа байна. Тэрэншье гайхалтай бэшэ. Газар тээшэ хэһэн һүүлшын алхам — бууха гэшэмнай ниидэлгын нэгэ гээл харюусалгатай шатань мүн болоно гэжэ врачнууд тайлбаридаг юм.

Энээнһээ хойшо хэды секундын үнгэрһэн хойно «Чайкын» түбиие са[...]8-дахяа тойрожо ябаха үедэнь тордулозой түхеэрэлгэ табигдаба гэһэн мэдээсэл онгосоһоо пунктдамнай ерэбэ. Үшөө хэдэхэн минутын үнгэрөөд байхада, онгосын бууха районой карта дэлгээһэн ута гэгшын столд[...] дүтэлхын аргагүй... Бууха газарын[...] эли болонхой! Валентина Терешко[...] түрэл дайдадаа буугаал!

Дэлхэй дээрэхи түрүүшын эхэ[...] космонавтын бууһан газарта — [...]

[...]ралаа [...]эдхэхэ [...]лго!» [...]циин [...]т-

Hooho хайшалгаяа түргэдхэе!

хоёрдохёо чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Облсоведэй «Урожай» гэдэг һайн дуранай спортивна бүлгэмэй шэлэгдэмэл команда волейболоор, баскетболоор Буряадай АССР-эй түрүү һуури эзэлхэ мүрысөөндэ шолнин ушаар хабаадаха болоно. Мүн Владивосток городто һолнин 27-һоо 30 хүрэтэр үнгэргэгдэхэ зональна һорёондо манай волейболистнуудай шэлэгдэмэл команда ошохо юм.

Волейболистнуудтаа 1963 ондо шэнэ амжалта хүсэе.

С. Савельев.

[...]баяр хүргэнэм

мэрилжэ, үдэр бүхэндэ далаад гаран хүниие үзэһэн, эмшэлһэн байна.

Минии шүдэд үнинэй үбдэжэ зобоогшо бэлэй. Врач Пальшина, медсестра Самойлова үнэн сэдьхэлһээ оролдон, үбшэн шүдэдыем эдэгээгэ. Тингэһэнэйнь түлөө тэдээндэ баяр хүргэнэм.

М. Амакова,

Можайскын интернат һургуулиин багша.

[...]й малшан

[...]ны» колхозой Бадарай һаалиин фермын үнеэдые адуулжа, һаалишадай дунда ехэ хүндэтэй болонхой.

С. Ардуев.

Түнхэн.

Радиошодой амжалта

Республикын эдир радиошодой дунда һаяхан һонирхолтой мүрысөөн үнгэргэгдөө. Энээндэ эдир техникүүдэй республиканска станциин, ЛВРЗ-гэй хүүгэдэй секторэй, Загарайн пионернүүдэй байшангай, Хяагтын Тамирай дунда һургуулиин 30-аад спортсмен хабаадалсаба. Энэ жэлдэ түрүүшынхеэ үнгэргэгдэһэн, «Үнэгэ бэдэрэлгэ» гэжэ һонирхолтой мүрысөөн бултанай анхарал татаа. Мүрысөөнэй удхыень тайлбарилха болоо һаа, иимэ юм: спортсмен бүхэн өөрынгөө түхеэрһэн «УКВ» түхэлэй радиоприёмнигоор хоёр ондоо тээ шоугдаад, хирэ хирэ дохёо тэмдэг үгэжэ байһан радио-дамжуулгые дары олохо болоно.

Мүрысөөнэй дүн гаргахада, Улаан-Үдын эдир техникүүдэй станциин команда түрүү һуури эзэлээ. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые Загарайн, Хяагтын һурагшад эзэлһэн байна. Тиихэдэ республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ ЛВРЗ-гэй соёлой ордоной эдир техникүүдэй станциин түлөөлэгшэ Виктор Коркишо хүртөө. Хоёрдохи, гурбадахи шатын дипломуудаар Тамирай дунда һургуулиин һурагша Валерий Марач, ЛВРЗ-гэй эдир техникүүдэй станциин кружогой гэшүүн Виктор Хромых гэгшэд шагнагдаа. Энээнһээ гадна, мүрысөөндэ хабаадалсаһан спортсмен бүхэн үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хяагтын Тамирай дунда һургуулиин һурагша Валерий Марач мүрысөөнэй үедэ.

Л. Калашников.

Хилын саанаһа

ГРАЖДАНСКА ЭРХЭ ТУХАЙ КОНГРЕССТЭ ДЖ. КЕННЕДИИН ЭЛЬГЭЭҺЭН БЭШЭГ

ВАШИНГТОН, июниин 19. (ТАСС). Президент ДЖ. Кеннеди гражданска эрхэ тухай бэшэг США-гай конгрессто мүнөөдэр эльгээбэ. Холбоото Штадуудта үндэһэ яһанай илгаа гаргалгые болюулха тушаа хэдэ хэдэн хуули гаргалгын хэмжээ абахые ороной хуули гаргалгын дээдэ органдо дурадхал оруулба.

«Гражданска эрхэ тухай 1963 оной акт» гэжэ тэрэ документнь нэрлэгдэнэ. Ресторан, отель, кинотеатр болон театрнууд соогуур, паркнууд, магазинууд болон бусад олоной газарнуудаар үндэһэ яһанай илгаа гаргалгые хорихо гэжэ тэрэ хуулиин проект соо хэлэгдэнэ. Мүн негрнүүдые һургуулида абахаһаа арсаһан муниципальна болон бусад һургуулинуудые сүүдтэ үгэхэ эрхые США-гай юстициин министртэ олгохо тухай статья тэрээн доторнь бии. Тиигэбэшье энэ статья үмсын эзэдтэй һургуулинуудта дэлгэрнэгүй.

Негрнүүдэй хүдэлмэридэ ороходонь, сагаан шарайтай хүнүүдтэй адли арга боломжо хангаха шухала гэжэ тэрэ хуулиин проект соо юрэнхы дээрэ хэлэгдэнэ. Негрнүүдэй сагаан арһата хүнүүдтэ адли мэргэжэлэй һургуулигүй хадань, негр залуушуулай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ зорилготойгоор хараалагдаһан программын ёһоор 400 миллион доллар һомолхые президент конгрессэй баталамжада дурадхана.

Үндэһэ яһанай илгаа гаргадаг муниципальна засагаархидта болон үмсын эзэдэй организацинуудта федеральна мүнгэн туһаламжыень хаһаха эрхэ правительствада олгохо гэһэн статья хуули гаргалгын тус проект соо бии байна.

Энэ хуулиин проектын үшөө тунхаглагдаагүй байхада, «хүсэ ехэтэ хуули» гэжэ байжа Америкын пропагандын шууяа татаашье һаань, минии дурадхаһан хуулиин проект США-да «үндэһэ яһанай харилсаануудай бүхы асуудалнуудые шиидхэжэ шадахагүй» гэжэ президент өөрөө бэшэг соогоо хэлэһэн байна.

ХИЛЫН СААНАҺА МЭДЭЭСЭНЭ...

✦ Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар Советскэ Союзай амжалтануудта зорюулагдаһан выставкэ Джакартда нээгдэбэ. Энэ выставкэ Индонезиин ниислэл хотын хүн зониие ехэтэ һонирхуулжа байна.

✦ Г. Димитровой түрэһэнһөө хойшо 81 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баяр ёһололой заседани Софида болобо. БКП-гэй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Г. Живков толгойлогшотой Болгариин арадай республикын парти болон правительствын хүтэлбэрилэгшэд, олониитын ажал ябуулагшад, соёл культура болон эрдэм наукын ажал ябуулагшад энэ заседанида байлсаба. БКП-гэй ЦК-гай политбюрогой гэшүүндэ кандидат Д. Димов Г. Димитровой ажал ябуулга тухай элидхэл хэбэ.

✦ Чехословаки Монгол орон хоёрой 1963—69 онуудта геологиин болон ашагта малтамал бэдэрэлгын талаар хамта ажаллаха тухай хэлсээн Прагада баталагдаба. Оронойнгоо хойто районуудаар иимэ хүдэлмэри хэхэдэнь, Чехословаки Монголдо техническэ болон тусхай туһаламжа үзүүлхэ юм.

✦ Ирагай армиин 6 офицернүүд болон нэгэ гражданска нюур коммунис ажал ябуулгада хабаадалсаба гэһэн гэмнэлгээр нэгэ жэлһээ 15 жэл хүрэтэр түрмэдэ һууххаар ба каторжна хүдэлмэридэ ябахаар шиидхэгдэбэ.

✦ Энэ жэлдэ Японой харгынуудаар 5.015 хүн элдэб аюулда орожо үхэбэ.

✦ Советскэ худалдаа наймаанай суднанууд Баруун Африка ходо ошожо, ерэжэ байдаг. Ганын, Гвинейн, Тогын болон бусад оронуудай портнуудта советскэ суднанууд янза бүриин хүдөө ажахын болон промышленна эд бараа абаашадаг. Мэнэ һаяшаг Таллин-Лагос гэһэн баһа нэгэ зам нээгдэбэ. Советскэ Союз болон Нигери хоёрой хоорондо экономическа холбоо барисаан саашадаа үргэдхэг[...]

[...]дэхэ юм. Саахар, [...] бусад бараа ашаа[...] советскэ теплоходу[...] порт ошожо ерэа.

✦ КНДР-эй Арад[...] суглаанай делегаци [...] КНДР-эй Арадай [...]лаанай Президиумэй [...]шын орлогшо, Ко[...] партиин ЦК-гай [...] орлогшо Пак Ким Че[...] гацииө толгойлно.

✦ Рангунда бай[...] Эхэнэрнүүдэй Бүхэ[...] грессэ бэлэдхэлэй [...]ниин 23-да олон [...] хабаадалгатай митин[...] хөөр бэлэдхэл хэжэ [...] бэлэдхэлэй комитет [...] митингдэ олоороо [...] Бирмын ниислэл [...] эхэнэрнүүдтэ уряала[...]

✦ «Дельта» гэжэ [...] тата ракетээр США[...] верал хүнүүнһаа [...] гэдэг метеорологическ[...] 400 миль үндэртэ [...]

✦ «Трибюн» газет[...]лэй ойн һайндэртэ [...] ошохо гэһэн «Правд[...] корреспондент В. [...] тиишэ ошохо виза [...] стралиин правительс[...] «Тэндэхи болон газ[...]хай засагаархидгай [...]нэй һүүлээр энэ арса[...] гэжэ Австралиин [...] таймс газетэ бэшэнэ.

✦ Ливиин сүл[...] ехэ халуун агаар [...] ерэбэ. Июниин 18-да [...] градус халуун болой[...] эгээн һэрюун курор[...]та — Мерса-Матрух [...] далайн эрьедэ июни[...] градус халуун боло[...] 40 жэл соо июнь [...] шанга халуун болоог[...]

✦ Англида гэмтэ [...]гон улам бүри олош[...] 1961 онойхидо орхо[...]шэ жэлдэ толгойн [...] ябадалнууд 11 проц[...] болоо. Тоогоор хэлэхэ[...] 896.494 гэмтэ хэрэ[...]һэн байна.

Ирагтахи байдал

БАГДАД, июниин 20 (ТАСС). Ирагай республикын премьер-министрэй орлогшо Али Салех Саади болон обороныи министр Салех Махди Аммаш гэгшэд хэдэн дээдэ зэргын офицернүүдтэй хамта Киркук болон Мосул ошожо, тэндэ байһан сэрэгэй частьнуудые болон национальна гвардиин отрядуудые шалгаба. Тэдэнэр, мүн «Киркук провинциин байлдаатай газарта» ошоһон ба хойто районой сэрэгэй губернатор болон Ирагай армиин хоёрдохи дивизиие командалагшатай уулзаһан байна.

ЛОНДОН, июниин 20 (ТАСС). «Ирак арадые хамгаалха хүдэлөөнэй дээдэ комитет» эндэ мэдүүлгэ тунхаглаба. Ирагай зонхилогшодой курднуудта эсэргүүгээр эхилһэн дайн байлдаае тэрэ мэдүүлгэ буруушаана. Национальна демократическа эрхыемнай мэдэрэгты гэһэн курднуудай эрилтэ зүбшье, үндэһэ баримтагайшье эрилтэ мүн гэжэ тэрэ мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ. Курднуудай энэ эрилтые Ирагай хүн зоной ехэнхи хубинь дэмжэдэг гэжэ тэндэнь хэлэгдэнэ. Ирагай хой[...]наа эхилэгдэһэн сэрэ[...]даа хүнэй гол эрхые [...]дэһэн ябадал ба Ба[...]этагээдүүлэй зоргоор[...] гаршална гэжэ тэрэ [...] хэлэгдэнэ.

США-да үндэһэ яһанай и[...] гаргагшад негрнүүдые харш[...]

НЬЮ-ЙОРК, июниин 20. ТАСС-ай корр. Н. Пономарев иигэжэ мэдээсэнэ:

Орон доторхи негр хүн зонуудые үндэһэ яһанай илгаа баримталан, хашаха харшалха ябадалые болюулха талаар хэмжээ абахаяа байнабди гэжэ Америкын олониитын урда Вашингтоной засагаархидай гоё гоё үгэнүүдые хэлэжэ байха һамбаандань, Алабама штадай Гэдеден городой үйлсэнүүдээр полици болон сэрэгэйхид хоёрдохи үдэрөө негр демонстрантнуудые үльти зада сохижо байба. Мүнөөдэр, үсэгэлдэрэйхидэл адли, солдадууд болон полицейнхид шиидам болон мал үүсэлдэг газарта үхэр малые хадхажа ябажа оруулдаг, зайн галтай урганууды гартаа барин, негр демонстрантнуудые хяа бута сохижо ябабад. Үсэгэлдэрэй демонстрацида хабаадалсаһан 466 хүниие арестовалһаниие буруушаахын тулада сүүдэй байшангай хажууда суглараһан 350 шахуу негр хүнүүдтэ мүнөөхи зэбсэгүүдээ бариһан полициинхид добтолжо ороо гэжэ ЮПИ агентствын корреспондент бэшэнэ. Хэдэн эхэнэрнүүд болон басагадуудай шиидамаар сохюулаад унаһыень тэрэ нюдөөрөө хараһан байна. Үндэһэ яһанай илгаа болюулхын түлөө тэмсэдэг конгресс гэжэ организациин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Робинсон гэгшэ полици зоргоороо ороһон аашые болон зайн галтай урганууды хүнүүдэй урдаһаа далайха гээшэ «аймшагтай муухай шэрүүн ябадал» гэжэ нэрлэбэ. Президент Кеннеди Гэдеден городой негр хүн зониие «мүнөөдөө демонстрацинуудые бү хыт» гэжэ уряалба гээд тус агентство зааһан байна.

Бидэниие эрхэ сүлөөтэй болохо дуратай гэжэ президент мэдэнэгүй, мүнөө Гэдсендэ демонсрацинуудые болюулхаяа һанаа юм һаа, энэ городто үндэһэ яһанай илгаа гаргаха асуудалые шиидхэхэ хэмжээ абаг лэ гэжэ Робинсон мэдү[...]

Дэнвилльдэ, Виргини[...]га, газаашалалгада [...]дэһэн мүнөөдэрэй дем[...] баадагшадай 30 хүн[...]лагдаба. Чарльстон го[...]дэй хүтэлбэрилэгшэд [...] монстраци хэхэеэ боли[...] мэдүүлбэ. Миссисипи[...] Бена городто жагсаал[...] негрнүүдые полици [...]

Нью-Йорк штадай [...] хамгаалха комиссиин [...] негр хүбүүд, басагад[...]роо һуумагшаа дем[...] байна. Тэдэнэр хадаа[...]нүүдые хүдэлмэридэ [...] нэгэ дээдэ һургуули[...] оруулхадаа, хашалта [...]дагые буруушаана. Үн[...] адли эрхын түлөө тэм[...] гэжэ негритянска орга[...]радхалаар энэ демонст[...] Энэ организациин ту[...]нүүдэй бусад хүтэл[...] хамта городой ноёдто [...]жо, хэрбээ город соо [...]даар, гэр байрын а[...] болон нютагай засага[...] талаар негрнүүдые га[...]люулаагүй һаань, Нью[...] хүн зон бултадаа ма[...]ража, демонстрацину[...] гэжэ засагаархидта [...] дүүлбэ.

Һүүлшын үдэрнүү[...]хид болон негрнүүдэ[...]лалдаанууд олошор[...] Июниин 16 да Гарле[...] шахуу негрнүүд поли[...] даргын наншалдаа [...]кын негрнүүдэй һууд[...] район мүнөө үедэ го[...] зүгһөө шангаар хару[...]на гэжэ Америкын [...] тэмдэглэнэ.

Социалис оронуудаар

шахтын горнягууд һүүлэй 40 хоног соо түсэбһөө гадуур 13 мянган тонно эрхим шанартай шулуу нүүрһэ үгэбэ.

Валя Кэлугэряскэ гэжэ газартахи химическэ үтэгжүүлгэ гаргадаг заводой хүтэлбэрилэгшэд жэлэй эхинһэә хойшо түсэбһөө гадуур 3 мянган тонно үтэгжүүлгэ үгөө. Өөрын үнэ хямдаруулһанай ашаар байгша оной 5 һара соо 800 мянган лей арьбалагдаа.

ХИТАДАЙ ҺОНИНУУД

Пекинэй барилгашад Хитадай ниислэл хотын һураһшадта һайн бэлэг барихаар бэлдэжэ байна. Һургуулиин 25 шэнэ байшангуудые дүүргүүтэй байна. Тэдэнэй гурбыень комисси абаа. Архитекторнууд һургуулиин үхибүүдтэ тон таарамжатай, һуралсахадань зохисотой байхаар эдэ байшангуудые барюулһан байна. Шэнэ һургуулинууд соо Пекинэй хэдэн мянган үхибүүд партада һууxаяа байна.

Фуцзянь провинциин 30 гаран уезд болон городууд шадарай районуудта дулаанай ороной ургамалнуудые туршаха станцинууд [бо]лон пунктнууд байгуулагдан[а]й. Эрдэмтэдэй, таряашадай [х]олдосотойгоор ажаллаһанай [ашаар] 80 гаран шэнэ ургамал [ур]гажаба. Кофейнэ модон, кокос пальма, ананасууд, какао [...]нэй дунда бии.

ПАРТИЙНА ДОКУМЕНТНҮҮДЫЕ АЖАЛШАД ШУДАЛНА

Болгариин коммунис партиин [...] съездын шиидхэбэринүүдые, [...]-гэй ЦК-гай пленумүүдэй ма[те]риалнууд болон бусад партийна [...]ала документнүүдые Болгари[ии]н 3 миллионһоо үлүү зон мү[нөө] жэлдэ партийна һуралсалда, [...]эдэ һургуулинуудта шудалба.

Энэ жэлэй хугасаа соо политическэ һуралсалда элдэб асуудалаар 250 мянган лекци уншагдаа.

ХАНИ ХАРИЛСААН ХҮГЖӨӨГДЭНЭ

Дунайн түмэр замай амандахи районд гидроэнергетикын ба уһан замай талаар хамтаараа хүдэлжэ түхеэрэлгэнүүдые байгуулха, ашаглаха тухай хэлсээ Румыни Югослави хоёрой правительственна делегацинууд Бухарестдэ баталба. 1961 онһоо энэ хэлсээнинь бодотоор бэелүүлэгдэжэ эхилхэ болобо.

Эндэ байгуулагдаһан гидроэнергетикын системэ жэл соогоо 10 миллиард киловатт-часһаа ехэ электрын энинэ хүсэ гаргаха юм. Энээниие ашаглалгада оруулхада уһан замай ашаа шэрэлгэ 4,5 ехэ болохо.

РОСТОГОЙ НЭГЭ ҮДЭР

Балтиин далайдахи ГДР-эй портово томо город — Ростогто оло дахин ябаһан байхабди. Теэд хэдэн гадаадын журналистнуудтай хамта һая ябаһан тухайдаа тусгаар тогтожо хэлэмээр.

ГДР-эй түмэр замай управлени энэ аяншалга эмхидхээ юм. Берлинһээ гарахадаа тусхай вагоноор ябабабди. Герлицэй вагон бүтээдэг завод энэ жэлдэ иимэ гайхамшаг һайн вагонуудые гаргажа эхилээ. Пластика хэрэглэжэ, иимэ вагонуудые хэхэдэнь досоонь ууҗам, гэрэлтэй, жэгтэй гоё. Зэргэлһэн хоёр купенүүдые нэгэ зохид гэгшын салон болгохын тулада оройдоо хэдыхэн минута хэрэгтэй байба. Энэ салон соогоо стол тойроод зөөлэн креслонууд дээгүүр һуунабди. «Митропы» (вагонууд болон ресторан-вагонуудые хэдэг акционернэ бүлгэм) гэдэгэй главна директор Альфред Крюгер гэгшэ 25 иимэ вагон ашаглалгада үгтэнхэй, тэдэнэй арбаниинь Болгари ба Польшоор аяншалхын тулада залуу немец туристнуудта үгтөө гэбэ.

Иимэ вагонуудтай поезднууд час соо 140 километр ябаха аргатай, вагон соо ябагшадые нэгэ проводник хангаха, тиихын тулада энээн сооһь газова хоёр плитанууд, 240 литр шэнгэн юумэ багтааха хэмжүүртэй холодильник бии гэжэ эндэ һууxадаа мэдэбэбди.

Евгений Башмачников,

ТАСС-ай корреспондент.

ЗАВОДУУДАЙ ЗАВОД

«Г. Цегельский» гэжэ машина бүтээдэг комбинат—Познаньдахи промышленна гигант ашаглалгада ороһоор 10 гаран жэл боложо байна. Гээгдэнги заха хизаарта байһан мастерскойнуудһаа иимэ мантан заводуудай завод бии болонхой. Ороной машина бүтээдэг промышленность соо Познаньдахи комбинат нэгэдэхи һуури эзэлдэг юм гээд «Прозамет» гэжэ Варшавадахи проектнэ бюрогой директор нүхэр Головня хэлэбэ. Тус комбинат жэл ерэхэ бүри ургажа байдаг. Суднануудай двигательнүүдэй шэнэ цех ашаглалгада оруулагдаа, металл болбосоруулдаг завод үргэдхэгдөө, хабсаралгын, автоматикын шэнэ лининүүд ашаглалгада оруулагдаа. Комбинадай коллектив техническэ дэбжэлтые ходо хараадаа абажа байдаг. Тус комбинадта эрдэм техникын центр байгуулагдаха байна.

«Г. Цегельский» — хэдэн томо томо заводуудые нэгэдүүлһэн олон һалбаритай комбинат юм. Энэ комбинадай түүхэ үнгэрэгшэ зуун жэлэй тэн багаар эхилһэншье һаа, социалис шэнэ Польшын хүгжэн мандажа байгаа жэлнүүдтэ үнэхөөрөө һалбаржа эхилээ юм. Тус комбинадай тэмдэгтэй продукциие дэлхэйн 50 гүрэн абажа байдаг.

Вик. Кузнецов,

ТАСС-ай корреспондент.

ВЕНГРИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА. Шноагардын эхэнэрнүүд уран гоёор оёлгын талаар бүурхадаг юм. Национальна угалзануудаар гоёогдоһон пулаад эхэнэрнүүдэй бүхэдэлхэйн конгрессэтэ бэлэг болгог бэлэдхэгдэжэ байнхай. Венгриин делегациин гэшүүд энэ пулаадые июнь һарада Москва асарха юм.

МТИ-гэй —ТАСС-ай фото.

Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин Калининай нэрэмжэтэ колхоз 5620 толгой эхэ, түлгэ хонитой. Тэрэ тоодо нэгэдэхи классай 1133, хоёрдохиин —370, гурбадахиин —1300, дүрбэдэхиин —470, табадахи классай 720, эрээ марян зүһэтэй 1627 хонидтой. Отарануудынь наһаараа, үнгэ зүһөөрөө илгагдангүй, нэгэ газарта олнсолдуулагдан байлгадаг.

Иимээр харууһалагдажа [ба]йһан хонидой нооһон шанар [...]утайда тоологдон фабрикада тушаагдан абтана. Нарин [...]һонинь нарибтар ба бү[...] ноохонтой холисолдоно[...] ноохо илгагшад тэрэниие [...]ассаарнь хубааруулнагүй. [Ти]игэжэ нарин нооһоной үнэ [...]эн[гэ]й 15 процентые хосороо[...]. Хэрбээ 1-хи классай, мүн [тэр]ээндэ дүтэрхы шанартай [но]оһоной килограммын сэбэрээ 100 процент байгаа һаа, [...]жахыдаа 13 түхэригэй олзо [оруу]лха байгаа. Холимог ноо[һо]ор тушаахадаа нарин нооһо[...]гоо килограмм бүриһөө [...]хэриг 95 мүнгэ хорооно. [...]дыехэ классай 1133 толгой [...]дай байһан энэ колхоз тэ[...] зөөгэлгэй бүриһөө 3,5 кило[...] хайшалаад бай[...] дээрээ 3000 ту[...]

Буряад үнэн

2-дохи [...] 1963 оной и[...]

[...]ур. [...]нин 22.

1

Редактор М. Н. [...]

Манай адрес, телефон[...]

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Ул[...]ца ЛЕНИНА, 35. Телефоны: редактора — 23-67, за[...] — 38-42, зам. редактора — 35-84, секретари[...] отделов: сельскохозяйственного производства и [...] жизни — 47-59, 35-14, промышленного производств[...]ной жизни — 48-89, 33-61, корректорская — 35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: иде[...] — 24-74, советского строительства и быта — 34-93, [...]ров и писем — 25-41, 38-30, информации — 32-74 и [...] 34-05.

гор. Улан Удэ, типография Министерства кул[...] Бурятской АССР.

Н00456. Зак[...]